

biblioteca

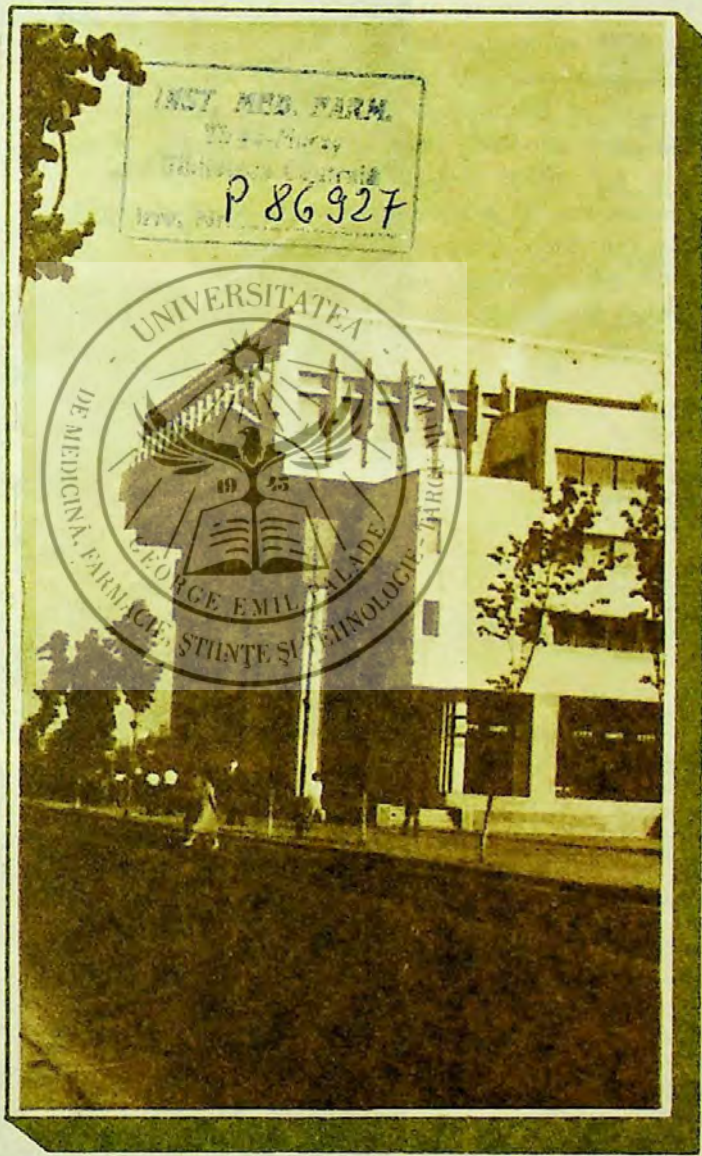
BULETIN TRIMESTRIAL
DE BIBLIOTECONOMIE
EDITAT DE REVISTA
„CÎNTAREA ROMÂNIEI“

1987

biblioteca
biblioteca
biblioteca

biblioteca
biblioteca
biblioteca

biblioteca

biblioteca

SUMAR

- Ion Stoica: *Biblioteca și societatea* 1
- Emil Vlad: *Rolul bibliotecilor specializate și revoluția tehnico-științifică contemporană* 3
- Constantin Mălinaș: *A privi prin prisma eficienței economice* 4
- Virgil Barbu: *Factor activ în ridicarea calificării profesionale și a eficienței economice* 5
- Elena Poparad-Mantho: *Noua revoluție agrară și pregătirea forței de muncă* 6
- A. Iovan: *Rolul informației tehnico-științifice în modernizarea agriculturii* 7
- Marcel Ciorcan: *Biblioteca publică — laborator de stimulare a creativității* 8
- Mihai Niculescu: *Biblioteca și cerințele actuale de informare* 10

DIALOG PROFESIONAL 12—18

- Gheorghe Pătrașcu: *Unele aspecte ale randamentului cultural al bibliotecii*; Dumitru Ailoaie: *Indexarea coordonată pentru discuri*; Dragna Baron și Vera Vlad: *Introducerea prelucrării automate în informarea documentară*; Eliza Roman: *Meseria de bibliotecar sub semnul înnoirilor*

AGENDA 19—23

CONSULTAȚII 24—28

- Gh. Pătrașcu: *Metodologia recuperării cărților de la cititori*; Mircea Regneală: *Vocabular. Termeni de bază din domeniul microfotografiei*

FIȘIER 25—31

MERIDIAN BIBLIOLOGIC 32

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU

Colectivul redacțional: Ioana Lupu,
Anne-Marie Mihiț, Balogh József

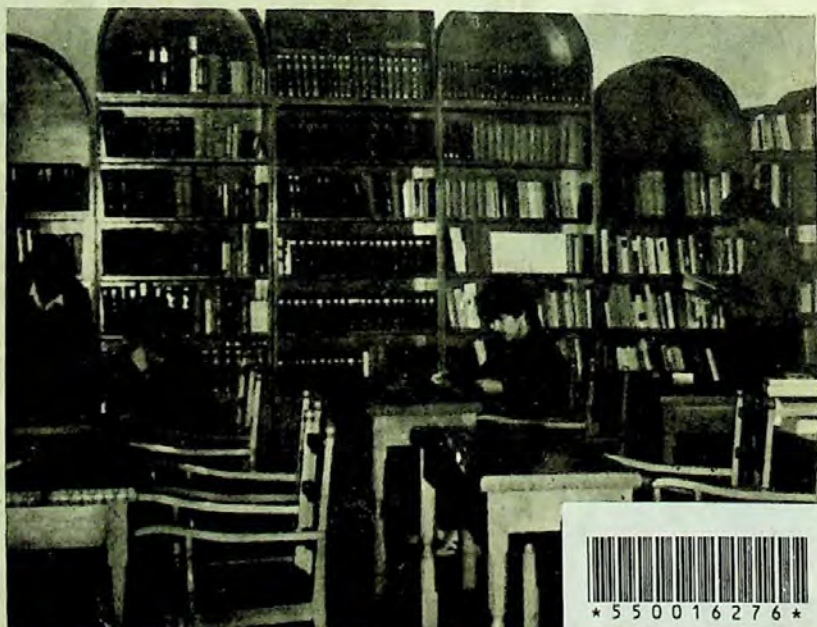
Coperta: Victor Mașek

● Biblioteca
Liceului pedagogic
„Emil Bodnăraș”
din Suceava

● Biblioteca
comunală
Muntenii de Jos

● Sala de lectură
a Bibliotecii Județene
Covasna

★ 550016276 ★

Biblioteca IIMST

Sub semnul Conferinței Naționale a partidului

Integrate organic în acțiunea de sprijinire a pregătirii și perfecționării profesionale a oamenilor muncii, în amplul proces de lărgire a orizontului cultural și de cunoaștere, bibliotecile din țara noastră se înscriu prin acțiuni, forme și mijloace specifice domeniului în Festivalul muncii și al creației. În această epocă de mari prefaceri revoluționare pentru societatea noastră, ele sînt prezențe active în toate sectoarele vieții sociale. Și porțile lor sînt larg deschise tuturor.

În paginile de față, am găzduit puncte de vedere, experiențe acumulate privind optimizarea pătrunderii cărții — în special a celei destinate pregătirii profesionale — în rîndurile largi ale oamenilor muncii.

Biblioteca și societatea

O structură culturală activă, implicată în mișcarea vie a ideilor și legată de obiectivele imediate și de perspectivă ale unei epoci, ale unei comunități umane, nu poate fi gîndită ca o entitate care ignoră imperativele mediului și face abstracție de conceptele și de mijloacele puse în operă în acel cadru spațio-temporal. Sincronia în cultură e mai mult decît o lege, e un adevăr, atunci cînd comunicarea biruie distanțele și contextele sociale au forme de aglutinare care le apropie modelele pînă la identitate.

Nu pot fi gîndite forme de receptare a mesajelor care să nesocotească la scară socială cîștigurile epocii, tot ce s-a realizat în capacitatea de condensare, de abstractizare și de viteză în decursul veacurilor. Progresul nu este o dimensiune facultativă, el ține de esența existenței umane. Perioadele de regres relativ dintr-un cîmp sau altul de activitate nu infirmă legitățile cunoașterii și ale dezvoltării ei demonstrează natura contradictorie și dialectică a fenomenelor în ansamblu.

Nici bibliotecile nu pot fi gîndite în afara marilor sensuri ale vremii, deși ele adăpostesc prin veacuri și milenii o formă dominantă și aproape imuabilă de comunicare: lectura. Cine și-ar putea imagina azi altfel decît ca pe un imens muzeu celebra bibliotecă din Alexandria e'lenistică, cu milionul ei de suluri de papyrus? Cine ar mai gîndi multiplicat la scară de masă bibliotecile de codex-uri manuscrise, înlănțuite în sclavia tăcerii și-a nepieirii, din minăstirile medievale? Incomparabilul act de libertate care este lectura și-a apropiat toate libertățile omului, biruințele lui împotriva timpului și a depărtării, împotriva efemerului și a necuprinsului. Structura de acută actualitate a bibliotecii a asimilat, într-un proces continuu și revelator, cele mai îndrăznețe concepte filozofice, cele mai noi tehnologii de comunicare. Împotriva oricăror prejudecăți, cine analizează conceptul de bibliotecă trebuie să analizeze conceptul de informație, iar informația este un factor-definitiv pentru stadiul societății.

Progresul general al unei epoci a fost întotdeauna prefigurat, susținut și consolidat de progresul informațional.

Modul în care trăsăturile esențiale ale societății se citeșc în existența și acțiunea bibliotecilor nu poate fi redus nici la comparații superficiale, nici la interpretări fragmentare. Complexitatea procesului invită la analize de adâncime și finețe, la coroborări și interferențe multiple, la înțelegerea naturii speciale a acestei determinări în cadrul căreia rolul componentelor este aleatoriu, cauza devine adesea efect și efectul se preface în cauză, ceea ce dintr-un unghi pare ponderabil și peren.

Biblioteca preia în mod vital și dinamic obiectivele imediate ale vremii pentru a contribui la realizarea lor cu forța directă ori cu puterea de inducție a întregii istorii.

Mai mult decât oricare instituție a societății, ea întâlnește epoci și generații nu doar prin ceea ce au avut ele reprezentativ și mareț, ci prin trăirea cotidiană și policromă a realului și a imaginarului din fiecare timp și din toate perimetrele umane în care semnul cărții a intrat suveran în conștiințe pentru a reflecta îndoilele și biruințele omului.

Acum ne întâlnim cu acea însușire aparte a bibliotecii, cu profilul ei de metastructură culturală care traversează timpurile pentru a păstra esența unei relații indestructibile, cea dintre cititor și carte, dintre o libertate și altă libertate, o relație în care tiparele se schimbă, modelul se modelează continuu, cel care primește se încarcă de dar, îmbogățindu-se de alții și mai ales de sine și totuși nimeni nu trădează pe nimeni, adevărul cel nou este de fiecare dată adesea vărat și întreg. Tot ceea ce s-a împlinit mareț pe planetă reprezintă o chintesență de cunoaștere, adică de îndoială, de efort și de crez. Biblioteca, această cetate a ideii, mereu prădată și niciodată cucerită este în spatele piramidelor și al Coloseumului, sub cercurile lui Arhimede, dincolo de revelația lui Copernic și în simplitatea formulelor lui Newton. În semnalele primului satelit și în mândria și frica primilor pași pe lună, rezultat și măsură. Nu o bibliotecă anume ci toate la un loc, pentru că ele reprezintă împreună omenirea gândului înfrigorat și scormonitor, fiind, totodată, oglinzile unei lumi așezată deplin în liniștea continuității și a duratei. Bibliotecile au făcut sesizabilă în societate legea fundamentală a conservării materiei. O dată cu ele nimic nu se pierde, lumea adună și cerne mereu, construindu-și destinul.

Iată un mod de considerare care pare să se supună unor legi unice, ieșite din jocul neștiut dar implăcabil al realității socio-culturale din toate timpurile. Acestea sînt bibliotecile ca tezaure, coloane de sprijin pentru toate edificiile ideii perene, temple ale semeției și sfiei gândului, instituții prin care se exprimă direcțiile devenirii și devenirea însăși pe coordonatele ei noetice.

Dar dincolo de determinările generale există și biblioteca, structura concretă care nu poartă doar sensurile mari ale rosturilor ei ci reflectă o gândire

organizatorică, un mod de a pune în acțiune mijloace specifice, o anumită calitate a participării umane, biblioteca așa cum se manifestă ea în complexul socio-cultural din care face parte.

Privită ca o zonă de optimizare a contactului dintre nevoia de informație și răspunsul informațional, o bibliotecă sau o rețea de biblioteci trebuie supusă permanent unei analize critice pentru a vedea cât de mare este potențialul său real, cât de adecvate îi sînt activitățile. O comunitate nu se poate mulțumi cu ideea că o instituție a sa, biblioteca, participă întâmplător și anacronic la obiectivele pe care le urmărește. Mai ales într-o epocă atît de răscolită de prefaceri, toate marile întrebări care se pun în legătură cu raportul dintre continuitate și schimbare se transferă, cu toată intensitatea, și pe terenul bibliotecilor. Atitudinea pasivă, necritică în fața masivelor de documente și informații a transformat deja multe biblioteci în instituții disproporționate, greoaie, incapabile să se consacre plenar misiunii lor principale, aceea de a răspunde optim intereselor de studiu ale celor care fac apel la colecții. La nivelul unor rețele de biblioteci sau chiar în sisteme mai mari, insuficiența diferențiere și specializare și, mai ales, departamentalismul și necooperarea sînt factori care frînează progresul, împiedică punerea în valoare a marilor resurse informaționale de care acestea dispun. Activități repetate inutil în domeniul prelucrării documentelor, dezvoltarea nerațională a funcției de conservare, disfuncțiile din sfera accesului și a circulației informației și documentelor, neasimilarea unor dimensiuni ale informării documentare, ca parte integrantă a existenței unei biblioteci contemporane, nu confirmă doar manifestarea practicilor inadecvate epocii noastre cît mai ales prelungirea cu autoritate a unor inerții păgubitoare în gândirea biblioteconomică. O mișcare profesională vie, unitară, bine așezată, în structuri moderne și în forme cooperative, poate lăsa cîmp liber afirmării tuturor valențelor germinative pe care le au bibliotecile în societate.

Dacă cercetarea n-a obținut mai devreme soluții la unele din marile probleme ale cunoașterii sau ale activității economice este și vina bibliotecilor.

Într-o societate dinamică, „arsă“ de focurile înalte ale devenirii, nici o structură cultural-științifică nu poate trăi valorificîndu-și minor potențialitățile.

A exista marginal înseamnă de fapt a te exclude treptat, a lăsa loc liber pentru alte inserări în zona centrală, necesară a transferului de informații.

Cine analizează cu obiectivitate relația bibliotecă-societate nu poate face abstracție de cîteva judecăți fundamentale: bibliotecile nu sînt lacuri ci izvoare de cultură; lectură, studiul sînt procese revoluționare de continuă descoperire, confruntare, ierarhizare și mobilizare; structurile care asigură organizarea, conservarea și diseminarea informațiilor și a documentelor fac parte din sfera centrală a dezvoltării societății.

Dar cîte cîmpuri nu rămîn încă de cercetat pentru a descoperi alte determinări importante ale relației bibliotecă-societate!

dr. Ion STOICA

Rolul bibliotecilor specializate și revoluția tehnico-științifică contemporană

Omenirea trăiește astăzi epoca unei tumultuoase și atotcuprinzătoare revoluții științifice și tehnice care exercită o influență puternică și crescândă asupra dezvoltării economice și social-politice a societății. Acest proces de înnoire permanentă și rapidă a tot ceea ce este legat de sfera producției materiale nu poate fi conceput fără o mare receptivitate față de nou, fără a apela la cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii.

Noua revoluție științifică și tehnică contemporană, care a produs, printre altele, și fenomenul exploziei informaționale, a introdus totodată schimbări radicale atât în structura funcțională, cât și în rolul social al bibliotecii, în general și al bibliotecii tehnice specializate în mod deosebit.

Sarcina principală, fundamentală și tradițională a bibliotecii de specialitate a fost și este procurarea de informații pentru scopuri imediate în raport cu cerințele unităților în cadrul cărora funcționează. Ceva mai mult, biblioteca de specialitate trebuie să asigure informații anticipând nevoile și urmărind sarcinile prioritare ale instituției, să prevadă necesitățile viitoare.

În funcție de activitatea desfășurată, bibliotecile specializate tehnico-științifice diferă de la bibliotecă la bibliotecă în raport cu activitatea instituției în care își desfășoară activitatea, punând accentul pe funcția de difuzare a documentelor și a informațiilor, pe serviciile de informare, funcție care poate fi mai mult sau mai puțin dezvoltată folosindu-se în acest scop mijloace tehnice și metode din ce în ce mai moderne după capacitatea instituției pe care o servește, după importanța științifică și economică a acesteia, după gradul de pregătire profesională și științifică a lucrătorilor acesteia. O bibliotecă de specialitate poate funcționa pe diverse niveluri de dezvoltare pornind de la un nivel minim pînă la un nivel superior în funcție de mijloacele și metodele de lucru pe care le folosește în activitatea sa.

Creșterea imensă a numărului bibliotecilor specializate așa cum le concepem astăzi, precum și complexa lor activitate poate fi considerată ca un fenomen al secolului XX și exprimă în esență marea necesitate care există în societatea contemporană pentru organizarea de instrumente de informare și documentare al căror specific să fie acela de a pune cunoștințele în acțiune cit mai rapid și cit mai aproape de locul de creație și producție.

De aici necesitatea prelucrării, concentrării și difuzării informațiilor sub forma celor mai rapid accesibile surse de informare, a introducerii în bibliotecă a sistemelor moderne de înmagazinare, prelucrare și regăsire a informațiilor.

O a doua direcție în care realitatea contemporană a introdus schimbări importante în modul de funcționare și rolul social al bibliotecii specializate tehnico-științifice se referă la raportul între centra-

lizare și descentralizare în crearea, evidența și manipularea fondurilor documentare.

Astfel, alături de marile biblioteci naționale centralizate, au fost create tot mai multe biblioteci specializate cu sarcini specifice de asigurare a transferului informațional într-o singură ramură, disciplină științifică sau domeniu de activitate, scopul principal al acestei specializări constituindu-l apropierea fondurilor documentare de locul în care informațiile conținute în ele pot fi cel mai direct valorificate în producție, în practica socială.

Avînd în vedere însă multitudinea și complexitatea categoriilor de informații care concură la rezolvarea problemelor tehnico-științifice și economice, a apărut necesitatea creării unor evidențe centralizate privind atât fondurile documentare, cit și serviciile pe care le realizează bibliotecile.

Exemplificăm în acest sens: evidența producției naționale de tipărituri — la Biblioteca Centrală de Stat; evidența publicațiilor achiziționate din străinătate — la Biblioteca Centrală de Stat; evidența manifestărilor științifice și tehnice — la Institutul Național de Informare și Documentare; evidența tezelor de doctorat — la Biblioteca Centrală de Stat; evidența brevetelor de invenții și mărci — la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci; evidența cataloagelor industriale — la Institutul Național de Informare și Documentare; evidența traducerilor științifice și tehnice — la Institutul Național de Informare și Documentare; evidența standardelor — la Institutul Român de Standardizare. Evidențe care asigură baza unui sistem național în care atât instituțiile și compartimentele specializate, cit și bibliotecile specializate tehnico-științifice colaborează la asigurarea transferului informațional de la generatorii de informații la utilizarea lor.

În cadrul acestui ansamblu, bibliotecile specializate tehnico-științifice capătă funcții specifice și particularități caracteristice unităților pe lângă care funcționează și anume:

Fondul documentar specializat

Biblioteca specializată tehnico-științifică își constituie fondul documentar în raport cu profilul de bază (cîrea 75 la sută) în raport cu cerințele impuse de asigurarea cunoștințelor generale. În conținut, fondul documentar cuprinde manuale, tratate, cursuri, norme departamentale, standarde, prescripții tehnice, cărți tehnice ale utilajelor și aparatelor, publicații de referință, reviste și servicii de informare și documentare.

Servicii de informare bibliografică

Principalul serviciu bibliografic pe care-l asigură biblioteca specializată este cercetarea bibliografică urmat de împrumut sau consultare la sala de lectură. De fapt, se asigură astfel răspunsul la problema solicitată. În unele cazuri, bibliotecile specializate asigură și servicii de difuzare selectivă de informații urmărind un program de cercetare sau dezvoltare tehnologică.

Prin dezvoltarea unor funcții de analiză documentară, bibliotecile specializate se pot transforma în baze de date și informații cu privire la parametrii tehnico-științifici sau economici asupra produselor și tehnologiilor de fabricație. Conexiunea acestor funcții cu cele ale compartimentelor de automatizare (tehnica de calcul) transformă biblioteca specializată în bancă de date și informații.

Iată, deci, că această bibliotecă se integrează în ansamblul funcțiilor tehnologice ale oricărei unități ca parte componentă a proceselor de producție.

ing. Emil VLAD

Factor activ în ridicarea calificării profesionale

Introducerea progresului tehnic în toate domeniile de activitate este unul din comandamentele de bază formulate de Congresul al XIII-lea al Partidului nostru.

În înlăptuirea acestui deziderat, o mare însemnătate au cartea tehnică, periodicul de specialitate care, prin bogatul lor potențial informațional, prin multitudinea și diversitatea formelor de propagandă științifică și tehnică în rândul specialiștilor, al tuturor oamenilor muncii, se implică în activitatea cotidiană din toate sectoarele vieții economice. Ele constituie baza activității de informare și documentare științifică și tehnică, în sprijinul activității de cercetare, de creație și de producție.

Cum răspunde acestor imperative biblioteca tehnico-documentară de pe lângă Întreprinderea Textilă Moldova?

Înființată în 1950, o dată cu întreprinderea, biblioteca a fost de la început concepută ca o componentă indispensabilă a procesului de producție. Îmbogățindu-și pe parcursul anilor dotarea, ea a dobândit o potențialitate informațională deloc neglijabilă: cărți și broșuri tehnice de interes specific activității întreprinderii sau de informare tehnico-științifică mai largă, dicționare și lexicoane tehnice și enciclopedice (în total peste 3575 de volume); publicații periodice de specialitate editate în țară sau provenind din import (cca 1760); publicații documentare editate sau coordonate de I.N.I.D. sau de oficiile de informare și documentare de ramură, precum și diapozitive cuplate cu benzi magnetice având o tematică legată de profilul nostru de activitate (aprox. 110 titluri); o însemnată colecție de standarde de stat (peste 15000), organizate pe sectoare de activitate ale economiei naționale, în ordine numerică. Anual colecția de periodice se dezvoltă pe baza abonamentelor la publicațiile de specialitate.

Pentru dezvoltarea colecțiilor în consens cu cerințele producției și ale cercetării, biblioteca tehnică întreține un dialog permanent cu specialiștii, prospectând cerințele pe baza proiectelor de planuri editoriale, a listelor de cărți primite de la Editura Tehnică, de la „Cartea prin poștă” și de la alți furnizori.

Expunerea colecțiilor în rafturi deschise, ca și în cadrul unor expoziții permanente, organizate pe slative speciale în funcție de fluxul tehnologic, facilitează accesul liber al cititorilor la publicațiile dorite și le extinde totodată sfera informațională. Tot după aceleași criterii sînt organizate și cărțile și notițele tehnice ale mașinilor și instrucțiunile de exploatare și întreținere a utilajelor din dotarea întreprinderii.

Numărul cititorilor înscrși anual se cifrează în jur de 380, iar cel al volumelor împrumutate la aprox. 1700, date statistice ce nu sînt de natură să ne mulțumească întru totul, raportându-ne la numărul de oameni ai muncii din întreprindere. Se poate considera ca un amendament al acestei situații faptul că numai în anul precedent au fost achizițio-

nate la standul întreprinderii peste 1500 de volume cărți tehnice, în primul rînd de către muncitorii de la secțiile filatură și țesătorie, care și-au putut asigura pe această cale mini biblioteci uzuale, necesare studiului individual presupus de cerințele ridicării calificării profesionale la locul de muncă.

Dar nu ignorăm nici alți factori de frînă, precum dimensiunile încă modeste ale colecțiilor, lacunele din fonduri, neconectarea prin instrumente colective de informare la rețeaua locală de biblioteci, insuficiența valorificare a posibilităților de informare la nivel național și slaba propagandă a serviciilor oferite de INID și alte organisme centrale, ca și programul discontinuu al bibliotecii, condițiile necorespunzătoare de spațiu și de confort necesare consultării pe loc și împrumutului, sistemul de informare intern deficitar încă în multe privințe.

Încercînd să contracareze aceste elemente de frînă, biblioteca tehnică desfășoară o intensă activitate de propagandă.

Popularizarea cărților tehnice și a publicațiilor de specialitate nou achiziționate de bibliotecă se realizează prin gazeta-vitrină „Noutăți tehnice”, iar în bibliotecă, prin raftul tematic intitulat „Noutăți științifice și tehnice”.

În sprijinul inovatorilor și inventatorilor, la sediul bibliotecii a fost amenajat raftul tematic „Documentare—invenții—inovații”, în care sînt expuse publicații editate sau coordonate de OSIM, precum „Buletin pentru invenții și mărci”, revista „Invenții și inovații”, descrieri de invenții și alte documente și materiale.

De asemenea, ne-a preocupat apropierea informației de beneficiari. Astfel, la Filatura de bumbac din Darabani, aparținînd de Întreprinderea Textilă „Moldova” a fost organizată o bibliotecă mobilă, repartizîndu-se cărți specifice profilului.

Acordăm o atenție specială formării beneficiarilor noștri, angajîndu-i în discuții asupra cărților și publicațiilor consultate, recomandîndu-le lucrări utile pentru preocupările lor, răspunzîndu-le la diferitele întrebări formulate. De asemenea, căutăm să ne implicăm în procesul de ridicare a calificării și de perfecționare a pregătirii profesionale, punînd la dispoziție manuale și cărți adecvate nivelului de calificare al oamenilor muncii, iar pentru cadrele tehnico-ingenerești, publicațiile editate de I.N.I.D., de Centrul de Estetică Pentru Produsele Industriale Ușoare sau de I.C.T. (Referate tehnico-științifice din literatura mondială, axate pe profilul secțiilor de producție textilă, revista Industria ușoară — textile tricotate, confecții textile etc.)

În cadrul lectoratelor tehnice organizate de Comisia inginerilor și tehnicienilor din întreprindere, au fost expuse referatele: Materiale textile refolosibile rezultate din filaturile de bumbac și modul de utilizare a acestora; Noi creații pentru diversificarea gamei sortimentale din întreprindere; Posibilități și modalități de extindere a automatizării în procesul de filare, țesere și finisare ș.a. La toate acestea, biblioteca tehnică a contribuit cu cărți și diferite materiale documentare necesare aprofundării cunoștințelor acumulate la conferințele audiate în ședințele lectoratelor, la care participă ingineri, tehnicieni, maștrii și economiști din același profil de activitate la care se referă tema expusă. Rezultatele obținute în producție la o seamă de indicatori de bază, precum și noile procedee rezultate din aplicarea în producție a invențiilor și inovațiilor încorporează de bună seamă și eforturile noastre în această direcție.

Barbu VIRGIL
responsabilul Bibliotecii tehnico-
documentare — Întreprinderea Textilă Moldova

A privi prin prisma eficienței economice

Întreprinderea Mecanică din Oradea — reutilată, după 1977, și profilată pe producerea de mașini agricole, tractoare industriale și numeroase subansambluri pentru mașini și echipamente finalizate la alte întreprinderi de profil din țară — dispune de un cabinet tehnic și, în cadrul lui, de o bibliotecă specializată de la care pornesc o mulțime de „fire” prin care informația și documentația tehnică ajung la cunoștința celor interesați, contribuind efectiv la rezolvarea sarcinilor concrete de producție.

„Pentru noi a devenit clar faptul că nivelul tehnic și calitativ al producției, capacitatea tehnologică a întreprinderii depind nu numai de calitatea pregătirii cadrelor cu studii superioare ci, în aceeași măsură, de cea a întregului personal muncitor. Necesitatea de a intensifica, de a difuza operativ cunoștințele științifice și tehnice în rândul tuturor oamenilor muncii am privit-o în contextul noii revoluții tehnico-științifice nu numai prin implicațiile ei imediate asupra gradului de pregătire profesională, de asigurare a policalificării absolut necesare în condițiile unei permanente modernizări și reprofilări a producției, ci și prin prisma stimulării continue a stării de creativitate tehnico-științifică, a sprijinirii mișcării de invenții și inovații”. Sînt părerile emise de către responsabilii cabinetului tehnic și a bibliotecii specializate, subingenera Elisabeta Buzlea, vicepreședintă a Comisiei județene a inginerilor și tehnicienilor, și de către șeful atelierului de proiectare, inginerul Ioan Cormoș. Cu sprijinul nemijlocit al conducerii întreprinderii, au fost antrenate cadre cu pregătire superioară — inclusiv inginerii stagiați — la prelucrarea și punerea în circulație a documentației existente, adică a celor 5 370 de cărți tehnico-științifice, aproximativ 13 000 de standarde, 6 000 de buletine de specialitate, peste 15 000 de brevete și descrieri de invenții și inovații, aproximativ 1 200 de normative din construcții de mașini și domenii adiacente, 400 de cataloage industriale, peste 200 de cărți despre protecția muncii. Separat, sînt organizate, în colecții speciale, desenele de execuție a produselor unității (responsabil Viorel Butiri), cărțile tehnice ale tuturor utilajelor și mașinilor ce funcționează în uzină (responsabil Maria Bot), iar la atelierul de proiectare se află fișele tuturor produselor din fabricația unității, cu standardele de produs și de ramură, pentru omologare (responsabilă, ingenera Tamas Szuzsana). Indicele de circulație a publicațiilor și frecvența zilnică situată între 25 și 30 de cititori atestă eficiența acestui compartiment, direct implicat în problemele de producție, al întreprinderii orădene.

Cu sprijinul direct al conducerii întreprinderii, a fost stabilită o colaborare eficientă între Comisia județeană a inginerilor și tehnicienilor, Consiliul județean al sindicatelor, Institutul Național de Informare și Documentare, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, Oficiul de informare și documentare din cadrul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini care s-a concretizat, încă de acum cîțiva ani, într-un regulament-cadru privind funcțiile, structura și relațiile cabinetului tehnic. El a fost pus în aplicare nu numai în această unitate, ci și în alte șase mari unități economice bihorene: „Înfrățirea”, „Metalica”, „Solidaritatea”, „Sinteza”, Trustul de Construcții Industriale Bihor și Întreprinderea Minieră Oraș Dr. Petru Groza. Acest regulament-cadru se referă la informarea și documentarea în specificul unității, stimularea creației tehnice în acest specific, propaganda tehnică. Apariția, anul trecut, a lucrării „Organizarea și funcționarea bibliotecilor tehnico-științifice specializate din unitățile economice”, coordonată de ing. Emil Vlad, director adjunct al I.N.I.D., a fost apreciată de către colectivul cabinetului tehnic drept un real instrument de lucru. La rîndul lui, „Buletinul de informare operativă” editat de O.S.I.M., constituit în colecție începînd cu anul 1983, oferă o informație operativă asupra soluțiilor tehnice brevetate în țară și peste hotare și este apreciat ca atare de către colectivul întreprinderii.

Întrebarea firească ce se ridică este cea privind eficiența economică a acestei activități reflectată în mișcarea de invenții și inovații din întreprindere și rezultatele acestei mișcări.

În ediția trecută a Festivalului național „Cîntarea României”, Întreprinderea Mecanică din Oradea a obținut locul doi ca urmare a activității de creație tehnico-științifică a cercului de inovatori și inventatori. În actuala ediție, în cursul anului trecut, au fost rezolvate și trecute în circuitul productiv cîteva zeci de inovații și invenții dintre care vom menționa unele. Muncitorul Ioan Luca a brevetat o instalație electronică de distanțare controlată a podurilor rulante pe traseu comun, care poate fi generalizată în întreaga țară. Inginerul Octavian Popovici a brevetat un procedeu de execuție a inductorilor pentru instalații de încălzire în volum a semifabricatelor cu curenți de medie frecvență, prin care este eliminat importul de conductori din cupru (valoarea, 700 000 lei anual). Un colectiv condus de ing. șef Ioan Coman a realizat o nouă rolă de reazem pentru șenila tractoarelor S-1500 și S-1800, precum și o nouă bucsă din poliamidă și grafit, pentru rola de reazem, prin care este înlocuit consumul de bronz și se aduce o eficiență economică anuală de peste zece milioane de lei.

Se ridică și o altă întrebare. Ce ar mai fi de făcut? Iată și răspunsul: „Foarte multe. De pildă, înființarea unui curs de inventică la nivel de municipiu, realizarea unei forme organizate de inițiere în folosirea instrumentelor de informare și în utilizarea documentării, ca și a mult promisului și așteptatului catalog colectiv al cărții tehnice existente în bibliotecile din Oradea — care ar solicita un efort suplimentar din partea secției de carte tehnică a bibliotecii județene. Părerea noastră este că «merită». Sperăm să fim în consens cu intențiile bibliotecii județene” — ne spune, în final, Ecaterina Buzlea.

Constantin MĂLIŢĂ

Noua revoluție agrară și pregătirea forței de muncă

Politica agrară a partidului și statului nostru, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, se înscrie ca una dintre problemele de importanță vitală pentru prezentul și viitorul națiunii noastre. Definiind rolul pe care îl are agricultura — ca ramură de bază a economiei naționale —, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, arată că acesta se află în strînsă legătură cu transformarea modului de gândire, de muncă și de viață al țaranului. Noua revoluție tehnico-științifică, noua revoluție agrară nu se pot face decît cu oameni cu o concepție nouă, revoluționară. „Trebuie să ridicăm conștiința revoluționară, patriotică, a fiecărui cetățean. Să facem ca fiecare cetățean al patriei noastre să simtă răspunderea pentru viitorul poporului, pentru bunăstarea sa, pentru independența patriei!”.

Ridicarea nivelului de pregătire profesională a celor care plămădesc pîinea țării este o cerință stringentă impusă de sarcinile ce stau în fața agriculturii în actualul plan cincinal și în perspectiva dezvoltării economice a țării pînă în anul 2000. Programul de măsuri privind organizarea, desfășurarea și conținutul învățămîntului agrozootehnic de masă și instruirea cadrelor din agricultură a urmării, an de an, asigurarea unei pregătiri exigente, unitare și diferențiate pe domenii de activitate și răspunderi în organizarea și conducerea activității din cooperative agricole de producție și din asociațiile economice intercooperatiste.

Pentru transpunerea în viață a acestui program de măsuri, precum și a indicațiilor, sarcinilor și orientărilor de inestimabilă valoare date de către tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la ridicarea nivelului de pregătire profesională a cooperativilor, mecanizatorilor și a celorlalți lucrători din agricultură, Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție și uniunile județene, împreună cu Ministerul Agriculturii și direcțiile județene agricole, sub conducerea permanentă a organelor și organizațiilor de partid, au întreprins măsurile necesare sprijinirii unităților agricole cooperatiste în vederea cuprinderii tuturor membrilor cooperatori în cercurile agrozootehnice, selecționării și pregătirii conducătorilor acestor cercuri, precum și în asigurarea condițiilor materiale necesare sporirii eficienței pregătirii profesionale. Ca urmare, în cooperativele agricole de producție și asociațiile economice intercooperatiste au funcționat 24 364 de cercuri cu peste 1 650 000 de cursanți. Ponderea au deținut-o cele 11 456 de cercuri din cultura vegetală (cu 1 073 155 de cursanți) și 5 674 de cercuri din zootehnie (cu 229 723 de cursanți), dar remarcăm faptul că au fost înregistrate creșteri importante — ca număr de cercuri și de cursanți — în sectoarele legumicol și pomicol, în industria mică și prestări de servicii, precum și în realizarea indicației privind învățarea conducerii tractorului și mînuirii uneltelor agricole.

Realizarea, editarea și difuzarea unui număr de 19 lucrări de specialitate, precum și a altor materiale privind cunoașterea planurilor de producție, a normativelor financiare, a tehnologiilor, tipăriturile apărute în colecțiile „Noutăți tehnice”, „Cercetarea în sprijinul producției” și „Fruntași în producția agricolă”, schimburile de experiență organizate în județele și unitățile cu cele mai bune rezultate în

producție au contribuit la cunoașterea și extinderea tehnologiilor intensive de cultivare a plantelor și creșterea animalelor, la promovarea atitudinilor înaintate față de muncă și viață, la mobilizarea țărănimii și a celorlalți oameni ai muncii de la sate în vederea realizării planului pe acest an, obținerii unor producții cît mai mari, sigure și stabile, creșterii eficienței economice în toate unitățile agricole cooperatiste.

Extinderea numărului și dotarea corespunzătoare a punctelor de documentare politico-ideologică și tehnică agrară din cooperativele agricole de producție și asociațiile economice intercooperatiste cu literatură social-politică și tehnică agrară necesară pregătirii și perfecționării profesionale a membrilor cooperatori, a cadrelor de conducere și de specialitate din aceste unități a fost susținută print-o acțiune similară privind completarea fondurilor bibliotecilor comunale și a filialelor acestora care funcționează la sediile C.A.P. și A.E.I. În această direcție, au acționat, cu deosebită eficiență, consiliile de educație politică și cultură socialistă care s-au implicat cu toată răspunderea în asigurarea condițiilor necesare ridicării eficienței învățămîntului agrozootehnic la cote superioare.

Sub semnul implicării, al participării responsabile la rezolvarea tuturor problemelor ce stau în atenția colectivităților de oameni ai muncii de la sate, așezămintele de cultură, și mai ales bibliotecile, sînt chemate să sprijine, pe tot parcursul anului, toate formele, inițiate pe plan local, de pregătire profesională, de policalificare, astfel ca forța de muncă din mediul rural să se ridice la nivelul docturii tehnice din agricultura noastră.

Așa cum arată tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu la Plenara Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, din octombrie 1986, fiecare om al muncii trebuie să urmeze, o dată la 2—3 ani, o formă organizată de perfecționare a pregătirii profesionale, ceea ce în planul activității tuturor factorilor implicati — organizații, organisme și instituții — ridică sarcini concrete de perspectivă și de imediată actualitate privind formele și modalitățile de acțiune în această direcție. Printre ele se înscrie și asigurarea bazei documentare, a posibilităților — diferențiate în funcție de gradul de instruire a beneficiarilor — de a se pregăti, de a se informa a unei mase cît mai mari de beneficiari. După cum arată secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „trebuie combătută hotărît mentalitatea greșită că munca agricolă este o muncă necalificată. Producția agricolă modernă cere profunde cunoștințe științifice de biologie, mecanică, chimie. Iată de ce este necesară perfecționarea cursurilor de calificare a lucrătorilor agricoli în strînsă legătură cu cuceririle agrotehnicii înaintate și cu cerințele practice ale producției. Orice lucrător din agricultură este astăzi — și trebuie să devină — un specialist cu înaltă calificare”.

În lumina acestor aprecieri, activitatea bibliotecilor din mediul rural, activitatea punctelor de documentare politico-ideologică și tehnică agrară din cooperativele agricole de producție și asociațiile economice intercooperatiste trebuie să se înscrie, prin forme și mijloace adecvate „uneltelor” de care dispun — cărțile, sub semnul eficienței sporite, al implicării directe în procesul complex de formare și policalificare profesională a oamenilor muncii din mediul rural.

Elena POPARAD-MANTHO
Comisia pentru problemele de propagandă cultural-educativă de masă din cadrul Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție

Rolul informației tehnico-științifice în modernizarea agriculturii

În ansamblul dinamic și armonios al dezvoltării economico-sociale pe care țara noastră a cunoscut-o în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, știința agricolă a fost investită cu o înaltă responsabilitate civică, aceea de a susține și promova, cu întreaga capacitate, cu întreaga energie, progresul tehnic care să asigure creșterea puternică a producțiilor agricole, vegetală și animală. De aici, înalta misiune încredințată cercetării științifice, și anume, de a contribui, cu neslăbit avânt, la înfăptuirea noii revoluții agrare.

Rod al concepției înnoitoare, revoluționare, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, noua revoluție agrară este un proces cu vaste implicații, vizând modernizarea continuă a agriculturii, transformarea revoluționară a modului de a munci și de a gândi al celor care realizează producția agricolă, pentru a o ridica la cote înalte sigure și stabile.

Teza de o deosebită însemnătate teoretică și practică, elaborată de secretarul general al partidului, potrivit căreia nu este de conceput o agricultură înaintată fără o știință înaintată, și-a dovedit în acești ani valoarea, confirmată în chip strălucit de realizările agriculturii românești și, în primul rând, de producția de cereale a anului 1986, care reprezintă unul dintre cele dintâi efecte ale înfăptuirii noii revoluții agrare. În același timp, ele constituie o mărturie vie a priceperii și spiritului de angajare al agricultorilor care au știut și au vrut să valorifice la maximum rezultatele cercetării științifice.

Una dintre trăsăturile de bază ale oricărei agriculturi moderne o constituie promovarea în practică a tot ce creează valoros cercetarea, pe baza unui dinamice proces de culegere, vehiculare și aplicare în producție a informației științifice și tehnologice. Totodată, acest proces implică o strânsă conectare la circuitul mondial de valori, cunoscut fiind ritmul extrem de rapid în care se îmbogățește, zi de zi, patrimoniul de cunoștințe al omenirii, materializându-se într-un puternic flux de informații.

Înființat ca urmare a unei necesități evidente, Oficiul de Informare Documentară pentru Agricultură și Industrie Alimentară, din cadrul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură (OIDAIA) este un organism reprezentativ pentru ceea ce este astăzi știința informaticii, disciplina care elaborează legile mișcării informației, această unitate de măsură elementară a cunoașterii. Ca atare, OIDAIA extrage din patrimoniul mondial elementele cele mai noi și valoroase, potrivit criteriilor definite de necesitățile de dezvoltare ale agriculturii noastre, pe care le difuzează în rețeaua unităților de producție și în cea a așezămintelor de cercetare.

Din punct de vedere material, informația pe care oficiul o vehiculează în sensul amintit îmbracă forma unei ample serii de colecții documentare, profilate potrivit sectoarelor mari ale agriculturii, și anume, producția de cereale și plante tehnice, legumicultura,

pomicultura, viticultura și creșterea animalelor. Acestora li se adaugă o nouă publicație, intitulată „Știința în slujba agriculturii”, care, prin caracterul său de popularizare și prin aria tematică foarte largă ilustrează o tendință bine marcată în activitatea oficiului și anume, extinderea furnizării de informație științifică și tehnologică sub forme diversificate, într-un limbaj adaptat unui mare număr de categorii de cititori, cu alte cuvinte, subordonată țelurilor noii revoluții agrare care privește nu numai creșterea masivă a producției agricole, ci și ridicarea la niveluri superioare a gradului de cunoștințe și, implicit, de conștiință, a lucrătorilor ogoarelor.

În ansamblul lor, publicațiile OIDAIA îmbină, într-un mod pe cât cu putință armonios, fluxul de informații derivând din cercetările efectuate în țările dezvoltate — acestea parvin și ca urmare a participării oficiului la marile sisteme informaționale internaționale — cu cerințele de dezvoltare ale agriculturii românești. Cu cât această îmbinare este mai reușită, cu atât mai mult crește beneficiul științific și tehnologic potențial al agriculturii noastre.

Evident, de un asemenea beneficiu efectiv se poate vorbi numai în cazul în care ultima verigă a lanțului, altfel spus, unitățile de producție și cele de cercetare valorifică, pe căile care le sînt proprii, substanța publicațiilor pe care le achiziționează. Dar, acest aspect al lucrurilor scapă oficiului, din cauza unei încă prea slabe legături cu cititorii. Nu e mai puțin adevărat că acest transfer de cunoștințe științifice și tehnologice pe care îl reprezintă difuzarea publicațiilor scoase de OIDAIA ar trebui să stea mai mult în atenția factorilor în răspunderea cărora cade asigurarea introducerii progresului tehnic.

Un tip similar de probleme se pun și în raporturile oficiului cu unitățile de cercetare, în sensul valorificării superioare a altor categorii de lucrări care intră în paleta sa de preocupări. Este vorba despre cercetările bibliografice curente și retrospective, pe teme date, despre traduceri efectuate la cerere, apoi despre sintezele documentare pe probleme, elaborate de OIDAIA — toate, instrumente efective de lucru, pentru cercetător, căruia îi deschid o necesară perspectivă în abordarea propriilor sarcini. De aici, necesitatea ca asimilarea substanței acestor materiale și transpunerea ei în termenii imperativelor producției agricole, ai obiectivelor de creștere cunoscute, să formeze o preocupare mult mai susținută.

Pentru OIDAIA această sarcină este prioritară și impune stabilirea, într-un termen cât se poate de scurt, a unor raporturi strînse cu toți cei cărora li se adresează publicațiile oficiului și materialele elaborate în mod special, raporturi care să se materializeze într-un dialog permanent, un dialog fertil, generator de idei, soluții și căi de urmat, nu numai pentru specialist sau cercetător, ci și pentru specialistul documentarist.

Perioada pe care o parcurgem este o perioadă de puternică efervescență creatoare, perioadă în care întreaga forță vie a națiunii este dinamizată către țeluri încă neatinsse vreodată de poporul nostru. Pentru agricultură, aceste țeluri sînt înmănușate în conceptul noii revoluții agrare — motor al unei mișcări în care s-au angajat, laolaltă, lucrători din agricultură, specialiști, cercetători. Tuturor li se adresează expresia materială și spirituală a eforturilor pe care documentarea tehnico-științifică le desfășoară pentru a contribui, cu mijloacele care îi sînt proprii, la înfăptuirea marilor obiective ale dezvoltării agriculturii, așa cum au fost ele formulate de documentele Congresului al XIII-lea al partidului, așa cum trăiesc ele în inimile a milioane de oameni de la orașe și sate.

A. IOVAN

Biblioteca publică — laborator de stimulare a creativității

Contemporani fiind cu noua fază a revoluției științifico-tehnice, cu implementarea ei intimă în toate domeniile activității umane, este evident că procesul de ridicare continuă a nivelului cunoașterii și de modelare a noii conștiințe socialiste nu poate fi înlăturat cu mijloace vechi „tradiționale” și urmărind scopuri tot atât de vechi.

Actuala etapă de dezvoltare a societății noastre presupune, pe lângă un conținut al pregătirii în concordanță cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii mondiale, și metode la fel de moderne. Este vorba de un nou mod de abordare a problemei continuității, de o nouă viziune, de o reconsiderare a conceptelor, avansându-se drept obiectiv nu simpla continuare „în plan superior” a cunoștințelor, ci valorificarea cunoștințelor anterioare în spirit revoluționar, la cote cât mai înalte. Concret, mecanismele formării și perfecționării specialiștilor din toate domeniile trebuie să fie astfel concepute încât să poată depăși oricând manierele întâmplătoare, contradictorii; să se bazeze consecvent pe cele mai noi achiziții ale teoriei moderne a educației și să fie în concordanță cu nevoile stringente ale societății.

„Ridicarea nivelului pregătirii profesionale și tehnice pe baza celor mai noi cuceriri ale științei — sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la cel de al XIII-lea Congres al P.C.R. — constituie factorul determinant al dezvoltării economice sociale, al făuririi cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerii la edificarea comunismului”. De asemenea, că urmare a preocupărilor permanente ale conducerii de partid și de stat de antrenare a unui număr cât mai mare de oameni ai muncii și de specialiști la activitatea de creație novatoare, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a instituționalizat ca forum de mare prestigiu și anvergură Festivalul național „Cântarea României”.

Astfel, în cadrul programului educației permanente nu mai este suficientă și mai ales nu este eficientă doar prezentarea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. „A devenit foarte important ca specialiștilor, tuturor oamenilor muncii să li se cultive dorința de a afla tot ce este nou în domeniul lor de activitate. Să fie sprijiniți pentru a fi conștienți de întreaga metodologie a creației tehnice științifice, să-și formeze atitudini novatoare față de cunoaștere, în general, să-și dea seama că toți pot contribui la progresul științei și tehnicii prin resursele creative de care dispun”¹. Or, realizarea unui asemenea program presupune o activitate de foarte mare complexitate, care antrenează într-un efort concertat fiecare sector de activitate. Pornind de la aceste considerente, în multe țări s-au elaborat programe de valorificare plenară a potențialului creativ individual și de grup; cultivarea creativității fiind considerată ca

factor esențial al progresului. Ca atare, programele de stimulare a creativității au devenit o necesitate obiectivă, iar literatura de specialitate pe această temă din ce în ce mai bogată.

Țara noastră se bucură de o tradiție valoroasă în această direcție. Nu pot fi trecute cu vederea unele lucrări cum ar fi „Vocația — factor hotărâtor în cultura popoarelor” (1935) de C. Rădulescu-Motru și mai ales „Psihologia consonantistă” (1938, 1939) de Ștefan Odobleja, care a elaborat definiția euristicii, a stabilit tipologia actelor creative și a determinat componentele elementare ale „tehnologiei descoperirii și invenției”. În ultimii 15 ani studiile experimentale referitoare la creație și elaborarea unor tehnici adecvate pentru stimularea ei au luat o amploare deosebită antrenând numeroși psihologi, iar printre ei pe Al. Roșca, Paul Popescu-Neveanu, M. Bejat, Mihaela Roco, care s-au consacrat acestei probleme. Cercetările, studiile, testele și experimentele, întreaga literatură de specialitate subliniază faptul că acțiunile de stimulare a creativității trebuie să fie integrate într-un tot unitar și concepute în concordanță cu particularitățile proprii domeniului de creativitate și locului de muncă, eficiența depinzând în mare măsură de adaptarea la condițiile concrete ale contextului profesional și psihosociuman. Relevând caracterul necesar pentru specialiștii din domeniul tehnico-științific și fundamental în procesul de instruire și educație școlară, literatura de specialitate a preconizat și definit obiectivele, etapele și finalitatea programelor de stimulare a creativității umane și a evidențiat clar că, în ciuda unor neajunsuri care stau în calea ei, creativitatea, nefiind în totalitate o calitate cu care omul se naște, poate fi educabilă.

Or, literatura de specialitate situează pe primul loc în această acțiune influența climatului creativ asupra formării și afirmării creativității. „Climatul creativ — spune Al. Roșca — această dimensiune a creativității, o găsim în literatură sub denumiri diferite, cum sînt: climatul social creativ, situația creativă, mediu sau factori socio-economici și culturali ai creativității (inclusiv factorii educativi)”². Deoarece acești termeni nu sînt identici, noi utilizăm aici termenul „climat creativ” în sensul cel mai larg, cuprinzînd atât ambianța imediată, cât și ansamblul influențelor social-psihologice, economice, culturale și educative.

Literatura de specialitate abordează cu deosebire condițiile și influențele sociale imediate ca familia, școala, grupul de muncă etc. și nu în ultimul rînd influențele social-istorice, pentru că „nici o mare creație, descoperire sau invenție n-a apărut din capul unor oameni izolați, ci în procesul asimilării creației a cunoștințelor generate de contemporani și înaintași” cum subliniază tot Al. Roșca în lucrarea citată. De aceea, dimensiunea creativității exprimată de termenul „climat creativ” este un domeniu vast de cercetare, unde psihologia se întilnește și cu alte discipline cum sînt pedagogia, sociologia, istoria științei, arta, literatura etc.. Ca urmare, „Climatul creativ” poate fi abordat și este abordat din unghiul de vedere al influențelor climatului asupra formării capacităților creatoare la copii și adolescenți sau din unghiul de vedere al influențelor asupra performanțelor creatoare la persoane care sînt angajate într-o activitate profesională.

Dață în ce privește influența climatului asupra formării și afirmării creativității copilului și adolescentului se pot cita unele lucrări valoroase cu pri-

vire la factorii de ambianță din familie, școală, loc de muncă, care pot stimula sau inhiba dezvoltarea calităților creatoare ale personalității, despre aceiași factori din bibliotecile publice s-a vorbit și s-a scris mai puțin, reconsiderarea conceptelor aflându-se în întârziere. Or, „polarizând o multitudine de interese intelectuale ale tuturor structurilor colectivității pe care o deserveste, ca reflex al caracterului enciclopedic al colecțiilor pe care le posedă, și acționând într-o realitate socio-culturală fundamental schimbată față de trecut, biblioteca publică își valorifică în chip nou atributele pe care le deține, își nuanțează didactica acțiunii ei culturale, în funcție de virtuțile cărții ca element fundamental în transferul de informație”³. Ca atare, biblioteca publică, prin caracterul său de complement indispensabil al tuturor instituțiilor și factorilor sistemului educației permanente și ca instituție ale cărei obiective se subsumează sarcinilor stabilite de partid pentru fiecare etapă, își găsește în cadrul „climatului creativ” un loc bine determinat și pe care noi îl numim „laborator de stimulare al creativității umane”.

Modul nou, științific în care bibliotecile realizează azi completarea, prelucrarea, organizarea, dar mai ales valorificarea colecțiilor, având în centru ca unic scop satisfacerea intereselor de lectură și informare-documentare ale tuturor beneficiarilor potențial angajați de programul partidului pe drumul dezvoltării multilaterale, justifică pe deplin această afirmație.

Astfel, biblioteca publică, în noua sa accepțiune, se implică în procesul de stimulare a creativității umane în trei mari planuri. În primul rând, ca parte organică a climatului creativ, formînd cu familia, școala și locul de muncă un tot unitar în cadrul căruia și-a asumat rolul de încurajare a comunicării, de stimulare a învățării și studiului independent, de depozitar și propagandist al valorilor perene ale umanității privind dimensiunile principale ale personalității multilaterale (scopul major al societății noastre) — dimensiunea profesională, dimensiunea obștească, dimensiunea etică și dimensiunea culturală —, de organizator al unor cercuri de creație literară, artistică, științifică etc.

Al doilea mare plan în care biblioteca publică se implică total este cel denumit de specialiști „educația creativității”. Există astăzi dovezi suficiente că la orice persoană normală creativitatea poate fi dezvoltată într-o măsură mai mică sau mai mare, într-o direcție sau alta. Or, educația menită să ducă la dezvoltarea creativității este în esență „o bună educație generală, care trebuie avută în vedere pentru întreaga populație de elevi și studenți” (Al. Roșca), iar la realizarea acestui obiectiv major, biblioteca publică se implică alături de școală nu numai prin indicatorii de înscriere a acestora ca abonați permanenți, cititori ai bibliografiei recomandate, ci și prin permanentizarea strădaniilor de a le forma deprinderile de lectură, de a le completa bibliografia cu cele mai noi informații și cărți, prin reflectarea acestora în instrumente de informare, în așa fel încît să stimuleze conexiunile, analogiile dintre discipline și obiecte de studiu. De asemenea, prin planurile unitare de propagandă a colecțiilor și bibliotecii, prin întreg demersul bibliotecar, se are în vedere educarea și dezvoltarea dimensiunii culturale a personalității, care implică — așa cum spun specialiștii — cunoașterea fundamentelor științelor despre natură, om și societate; însușirea în teoria și practica vieții a concepției materialist-dialectice despre lume;

capacitatea de a asimila achizițiile artei și culturii, cu alte cuvinte realizarea omului cult, în sensul propriu și autentic al cuvîntului.

Se implică de asemenea în procesele de învățare prin descoperire, învățare prin investigare sau cercetare, de elaborare a lucrărilor de diplomă, de însușire a tehnicilor de gândire. Deosebit de important este rolul bibliotecilor în stimularea imaginației creatoare cu ajutorul colecțiilor de artă și literatură. Creația literară, mai ales basmele, poezia, muzica, pictura, popularizate și difuzate prin secțiile de copii și audio-vizuale, contribuie esențial la apariția și dezvoltarea factorilor motivaționali afectivi, a exigenței față de sine, a responsabilității față de oameni și societate, și, astfel, asociațiile vor fi mai numeroase și mai variate, iar posibilitățile creatoare ale beneficiarilor mai mari.

Cel de al treilea plan este cel al tehnicilor de stimulare a creativității, biblioteca publică implicîndu-se cu preocupările ei tot mai frecvente de inițiere a beneficiarilor asupra metodelor și tehnicilor muncii intelectuale, asupra folosirii instrumentelor de informare și documentare și a accesului liber la raft, dar și prin formele și conținutul acțiunilor de masă. Dintre formele de activitate am enumerat în primul rînd, consfătuirile cu cititorii pe marginea unei cărți sau a unei teme, dezbaterile și discuțiile. Iar în ce privește conținutul, un accent deosebit trebuie pus pe cunoașterea antecedentelor biografice ale unor oameni de seamă. Această metodă biografică — cum o numesc specialiștii — rămîne o sursă foarte importantă de cunoaștere a creativității, iar metoda analogică, ca modalitate de cercetare și prezentare euristică, face legătura între abordarea logică, psihologică și cibernetică a dezvoltării cunoașterii științifice și ca atare se constituie ca element esențial în fundamentarea multidisciplinară a abordării euristice.

Revenind la „climatul creativ”, în cadrul căruia noi i-am atribuit bibliotecii publice rolul de laborator, să ne amintim cuvintele lui Platon care spunea că „Ceea ce este onorat într-o țară va fi cultivat acolo” și ținînd seama că în țara noastră climatul creativ are o bază adincă și extinsă, exprimată în procesul general de omogenizare a societății în cadrul organizatoric și funcțional al Festivalului național „Cîntarea României”, să adăugăm: dacă copiii trebuie stimulați să învețe și să gîndească creativ, trebuie să onorăm acest tip de realizare cu toată responsabilitatea. Iar dacă practic, în orice activitate creatoare, este necesar să se cunoască ce s-a făcut înainte în problema respectivă, este firesc să ne gîndim la bibliotecă, în primul rînd ca furnizor de informații. Și oare nu tot biblioteca este aceea care asigură investigatorului gîndirea liberă de așa-numita „miopie a ipotezei” care l-ar împedica să vadă alte fapte decît acelea care sînt în raport cu ipoteza sa? Și dacă așa stau lucrurile, atunci Biblioteca este pe drept cuvînt „o dimensiune a creativității” cu rol de laborator.

Marcel CIORCAN
șef birou — Biblioteca Județeană Dolj

¹ Roco, Mihaela, Stimularea creativității tehnico-științifice, Buc., 1965, p. 13—14.

² Roșca, Al., Creativitatea generală și specifică, Buc., 1981, p. 78—89.

³ Lupu, Atanase, Relațiile bibliotecii cu publicul. Buc., 1978, p. 12—14.

Biblioteca și cerințele actuale de informare

După previziunile informaticienilor, densitatea de înregistrare a textului pe videodisc va atinge în acest deceniu valori impresionante. De pildă, întregul fond de carte deținut în prezent de cunoscuta „Library of Congress” din Washington va putea fi transpus, pagină cu pagină, pe aproximativ 100 de videodiscuri. Un asemenea „bagaj de cunoștințe” ar anula deocamdată problema spațiului de depozitare a informației în marile biblioteci. Rezolvată va fi și problema conservării dubletelor (mai exact, a conținutului acestora), dat fiind că uzura discurilor cu lectură numerică laser este practic neglijabilă.

După cum sublinia celebrul bibliolog Shiyali Ranganathan, principala sarcină a bibliotecarului modern este nu atât conservarea publicațiilor, cât punerea acestora la dispoziția celor interesați. În această direcție, tehnica electronică ne mai propune teletextul și videotextul, procedee informatice care vor concura în special publicațiile tipărite periodice, documente fundamentale în informarea științifică de specialitate din zilele noastre. (Două treimi din numărul cererilor de împrumut internațional privesc astăzi periodicele.) Spre deosebire de teletext, radiodifuzat dar relativ lent și limitat ca număr de pagini transmissibile, videotextul va putea oferi solicitanților, prin legătură telefonică, un număr de informații în principiu nelimitat. În fine, telecopia facsimilată poate prezenta cercetătorului nu numai conținutul semantic al unui document, ci însăși imaginea fidelă a documentului respectiv, grație convertirii acestei imagini în date numerice, reprezentând valorile celor 3-4 milioane de puncte în care este împărțită și analizată fiecare pagină scrisă (Martyn, J. „L'accès universel aux publications et les nouvelles techniques de l'information”. În: „Revue de l'Unesco pour la science de l'information, la bibliothéconomie et l'archivistique”, vol. IV, nr. 1, 1982).

Tehnica electronică nu ne poate oferi, din păcate, nici o metodă formalizată de a descoperi ceva nou, pentru simplu motiv că o asemenea metodă nu este cunoscută. În materie de cercetare științifică propriu-zisă, rolul fundamental îi va reveni în continuare creierului uman, ajutat din ce în ce mai des de tehnica automată de calcul (pentru distincția cercetare științifică/cercetare documentară, vezi Coyaud, M. „Linguistique et documentation”. Paris, 1972). În plus, așa cum se precizează într-un text recent publicat de „Departamentul Informației” din cadrul O.N.U., responsabilitatea pentru orice decizie luată cu ajutorul calculatorului nu va fi atribuită mașinii, ci unei persoane fizice sau morale (vezi: „Droits de l'homme et progrès de la science et de la technologie”. New York, Nations Unies, 1983).

Ca intermediar între textul tipărit și consumatorul de informație, sistemul teleinformatic nu numai că nu amenință existența bibliotecilor de tip clasic, ci — dimpotrivă — poate contribui la o mai bună

funcționare a acestora și a centrelor de documentare. Chiar în ipoteza puțin probabilă după care producția tipografică ar înceta, funcțiile bibliotecilor ar rămâne aceleași, deosebirea fiind doar de tipul suportului material al textelor. Nimic nu exclude prezența în colecțiile unei biblioteci a discurilor și a benzilor magnetice, alături de cărți, reviste sau manuscrise. Pentru pasionații bibliofili, cartea reprezintă desigur mai mult decât conținutul cărții, iar lectura unui text pe ecranul fluorescent al televizorului nu poate oferi satisfacția profundă și misterioasă a atingerii filelor unei cărți rare sau ale unui manuscris. Numărul vechilor manuscrise încă necercetate sau neinterpretate este probabil de ordinul sutelor de mii, astfel că existența paleografilor și a filologilor nu pare să fie amenințată într-un viitor previzibil. Opinia unor viitorologi, după care „în anul 2000, fără să se plece de acasă și fără să se apeleze la publicațiile tipărite, se va putea afla totul despre toate, se va putea urmări întregul curs al oricărei științe și se rezolva orice problemă” (vezi Lebedev, G.A. în „Informarea documentară în teorie și practică. Mapă documentară”, vol. V, fasc. 2, 1982, INID) are o nuanță... anarhică. Un „oracol” electronic va trebui deseori să înlocuiască subtilitățile echivocului, de care uză strămoșul său „divin”, printr-un rece „nu știu”, singurul răspuns inițial corect la problemele mereu noi ale umanității.

În prezent, statele care dețin cea mai avansată tehnică informatică sînt și cele mai mari producătoare de cărți și de publicații periodice. Conservatorismul relativ pe care îl menajează biblioteca, unind tradiția cu cele mai înaintate cuceriri ale științei contemporane, este o condiție esențială a asigurării progresului unei națiuni. Așa cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, „tradiția constituie un factor indispensabil al progresului” și „nimic nu se poate construi ignorînd trecutul”. În acest sens, este poate semnificativ faptul că Anglia, țară considerată „conservatoare” — unde s-a produs totuși prima revoluție industrială — se situează astăzi printre primele mari producătoare de carte, alături de Japonia, un alt exemplu de succes în armonizarea dintre cultivarea tradițiilor naționale și receptivitatea față de progresele moderne ale cunoașterii tehnice și științifice. Poate că nici n-ar fi nevoie să adăugăm că în U.R.S.S. și în S.U.A. producția editorială este impresionantă, depășind, în cazul fiecăreia, 80 000 de titluri anual. Cu cele 7 000 de titluri pe an, România se situează (prin raportare la numărul de locuitori) la nivelul țărilor cu civilizație industrială avansată.

Volumul cunoștințelor acumulate de omenire este în continuă creștere. Se apreciază că tot ce se cunoaște astăzi va reprezenta numai 3 la sută din totalul cunoștințelor disponibile peste 50 de ani. 3 la sută! Actuala explozie informațională are loc, așadar, într-o perioadă care va putea fi numită „era paleocognitivă tirzie”. Dacă în anul 2035 omenirea ar uita tot ce știe astăzi, pierderea ar putea să ni se pară neglijabilă, considerînd că s-ar păstra 97 la sută din fondul de cunoștințe acumulate. Să nu uităm însă că nimic nu se poate adăuga tezaurului cultural al umanității decît pe baza continuității și progresului cunoașterii disponibile la un moment dat. Dacă omenirea ar uita astăzi tot ce știe, peste 50 de ani nu ar cunoaște mai mult decît în negurile preistoriei. Dat fiind că „unda de șoc” a exploziei (sau „inflației”) informaționale va atinge în curînd zidurile bibliotecilor, problemele generale ale cunoașterii încep să pătrundă în domeniul de interes profesional al bibliotecarilor și documentariștilor, în special al acelor care au în vedere importanța

tezaurului cultural cu specific social-umanistic, de tipul celui deținut de B.A.R.S.R.

Cunoașterea nu reprezintă întotdeauna, așa cum s-ar putea crede, un avantaj în selecția naturală. După cum demonstra un cercetător american (Robin, E.D. "The evolutionary advantages of being stupid". In: "Perspectives in Biology and Medicine", 1973, 16. In: Spear, N.E. "The processing of memories". New Jersey, 1978), există specii animale pentru care dezvoltarea capacităților cognitive ar reprezenta un handicap în lupta pentru supraviețuire. Am consemnat acest fapt pentru că, din păcate, actuala situație internațională implică și posibilitatea dispariției omului ca specie, tocmai cu sprijinul unor forțe dobândite prin acumularea cunoștințelor. Să adăugăm că, așa cum a explicat ciberneticianul Heinz von Foerster (Serrai, A. "Le classificazione". Firenze, 1977, p. XXXVIII), dacă acumularea noilor cunoștințe depășește capacitatea societății de a le sistematiza și clasifica, realitatea devine „mai problematică și mai enigmatică” decât în lipsa cunoștințelor respective.

Omul este o ființă curioasă, iscoditoare, interogativă. „Prefer să descopăr o singură normă de adevăr decât să ajung regele perșilor”, spunea Democrit. Străvechea „sete de cunoaștere” pare să fi degenerat astăzi într-o „foame de informații”, cu riscul, semnalat și de Norbert Wiener, de a supraevalua cunoașterea tehnică în dauna celei fundamentale și umaniste. „A ști”, ne avertizează savantul american, tinde să-l înlocuiască pe „a înțelege”. Această situație a fost remarcată și de secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, pe lângă înțeleptul îndemn de a se îmbina continuu activitatea de cercetare cu practica și cu producția, orientare fundamentală pentru asigurarea progresului și bunăstării materiale, a atras în mod repetat atenția că „asistăm la o anumită rămânere în urmă a activității teoretice, ideologice și politico-educative”, la o „rămânere în urmă a gradului general de cunoaștere a lumii, în domeniul științelor sociale”. În procesul constituirii personalității multilaterale dezvoltate este necesară formarea unei imagini unitare și armonioase despre lume și univers, fundamentată pe cele mai solide cuceriri ale gândirii clasice și contemporane. Această imagine va fi desigur incompletă, fapt care nu anulează însă necesitatea unei orientări filozofico-ideologice sănătoase, proces în care cartea și biblioteca dețin un rol de primă importanță. Într-o sesiune de comunicări desfășurată cu cîțiva ani în urmă la Roma, cu tema „biblioteca nouă pentru omul nou” (prilej cu care unii participanți au apreciat drept „dezastru național” slaba frecvență a bibliotecilor de către cititorii italieni), Eugenio Montale atingea problema dezvoltării cognitive unilaterale a individului. Specialistul, spunea cunoscutul scriitor, este „zidit de viu în specialitatea sa”, este „o mașină de carne, o mașină vie”. Nu se pune, bineînțeles, problema renunțării la specializare, ci numai aceea a lărgirii orizontului cognitiv al specialistului, ideal irealizabil în absența cărții și a bibliotecii. Și O.N.U., prin „Departamentul Informației”, recomandă o politică de pregătire a specialiștilor pentru o mai bună înțelegere a științelor umaniste și a nevoilor societății. „Studierea la microscopul electronic a structurii unei molecule nu asigură o mai bună înțelegere a realităților politice, sociale sau psihologice”, scria „Le Monde diplomatique” sub semnătura lui Maurice Maschino, într-un articol intitulat semnificativ „Crepusulul rațiunii”, articol din care putem afla cu surprindere că printre adepții sectelor mistice și iraționaliste din Occident se numără și cunoscuți savanți și oameni de știință.

Există, așadar, și riscul unei „poluări informaționale”. Numai în Franța, de pildă, cifra de afaceri a editorilor de publicații mistice și ocultiste (exceptînd deci lucrările serioase de teologie și religiologie) depășește anual valoarea de 21 de milioane de franci. Publicațiile respective pot intra în bibliotecile franceze prin depozit legal, dar puține biblioteci din alte țări și-ar îngădui să-și risipească fondurile în achiziționarea de horoscoape, cărți de vise sau tratate de ghicit în cafea. În condițiile creșterii producției de carte și a prețurilor acestora, nici o bibliotecă din lume nu dispune de fonduri suficiente pentru a cumpăra tot ce se tipărește în prezent valoros pe plan mondial, fapt care impune o activitate atentă de selecție a materialelor și creșterea continuă a rolului serviciilor de schimb și împrumut internațional.

Sociologi și experți în programele de dezvoltare elaborate de UNESCO apreciază că în viitor „vor fi necesare din ce în ce mai multe biblioteci și servicii de informare”, că „dezvoltarea cunoașterii și a informării constituie singura formă de creștere neînsoțită de pierderi de resurse nerecuperabile și de energie” și că, în consecință, „prelucrarea, stocarea și tratarea informației vor fi probabil singurele ramuri de activitate care vor cunoaște o continuă expansiune”. (Magalhães, R. „Les incidences de la révolution micro-électronique sur les services de bibliothèque et d'information”. In: Revue de l'Unesco pour la science de l'information, la bibliothéconomie et l'archivistique, vol. V, nr. 1, 1983).

Așadar, se poate afirma că sîntem foarte departe de o lume a celor „471° Fahrenheit”, în care cărțile ar fi interzise și arse. Viitorul aparține desigur automatizării serviciilor de bibliotecă, dar nu unei automatizări fără bibliotecă.

Avînd în vedere modernizările și schimbările care se vor produce în structura rețelei naționale a bibliotecilor din România, ne exprimăm convingerea că factorii de decizie vor colabora, ca și pînă acum, cu directorii și șefii de servicii din marile biblioteci ale țării, pentru a se evita descompletarea și dezorganizarea unor fonduri deja constituite și ordonate. Se știe, de altfel, că o centralizare a activității de informare la nivel național nu implică centralizarea fondurilor de publicații ca atare (fapt care s-ar dovedi, în cele din urmă, absurd și irealizabil), ci numai gruparea și controlul eficient al adreselor respectivelor publicații. Vechile așezăminte bibliotecărești reprezintă în orice stat al lumii nu numai fala continuității culturii naționale respective, ci și prețioase sisteme de informare, în funcționarea cărora orice imixtiune necontrolată poate avea efecte dezastruoase asupra muncii de documentare și de cercetare.

După cum amintea tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu înaltul spirit critic care îl caracterizează, s-au făcut într-un trecut nu prea îndepărtat multe și grave greșeli în activitatea de organizare a culturii din țara noastră, în special prin ignorarea sau subaprecierea experienței culturale moștenite de la înaintașii noștri. De aceea, se impune o atenție deosebită în adoptarea măsurilor administrative care privesc tezaurul cultural național, în scopul evitării unor consecințe nedorite, avîndu-se mereu în vedere cunoscutul principiu hipocratic: „primum nil nocere!”.

Epoca României contemporane, care va lăsa urmașilor magnifice realizări industriale și edilitare, va marca și renașterea unei instituții față de care societatea viitorului va fi din ce în ce mai dependentă: BIBLIOTECA.

Mihai NICULESCU

dialog Profesional

Unele aspecte ale randamentului cultural al bibliotecii

Biblioteca județeană se manifestă funcțional printr-o permanentă confruntare a potențialului de care dispune cu mediul social beneficiar, mediu complex și schimbător. Evoluind la intersecția dintre condiții și cerințe, o astfel de existență se desfășoară ca o neîntreruptă adaptare și integrare socio-culturală, ca o permanentă tensiune între inerția posibilităților și mobilitatea trebuințelor.

Randamentul cultural optim al bibliotecii județene este, sub raport funcțional, rezultatul pozitiv al verificării potențialului dintr-o perioadă dată, în baza unui sistem de indicatori absoluți și relativi.

Din sistemul indicatorilor absoluți fac parte, pe lângă indicatorii statistici obișnuiți (A, C, FN, V) și indicatorii mai mult sau mai puțin ignorați (B, D, S, T):

- alocațiile bugetare (A)
- globale (AG)
- parțiale (AX)
- pentru cărți și publicații (AC)
- personalul de specialitate (B)
- cititori persoane fizice (C)
- dotări (valoric) (D)
- generale (DG)
- parțiale (DX)
- fondul de cărți, publicații și nonpublicații
 - numeric (FN)
 - valoric (FV)
 - creșterea colecțiilor/an (FZ)
- spațiul funcțional
 - suprafața desfășurată (S)
 - suprafața destinată lecturii, împrumutului, informării și activității cultural-educative (SL)
- stocul de timp (T)
- volume împrumutate (V)

Sistemul sugerează caracterul unitar, complementar și neierarhic al indicatorilor absoluți, necesitatea realizării unei viziuni globale asupra stării de randament biblioteconomic, insuficiența analizei limitate la acest nivel și subiectivismul utilizării preferențiale a indicatorilor absoluți.

Dintre acești indicatori sînt mai puțin explorați: valoarea dotărilor, stocul de timp și alocațiile bugetare.

Notă: Referirile concrete au în vedere activitatea Bibliotecii Județene „Panait Istrati” — Brăila.

Valoarea dotărilor include toate mijloacele fixe, cu excepția imobilelor și colecțiilor de cărți, publicații, și nonpublicații, fiind relevantă pentru capacitatea bibliotecii județene de a organiza și valorifica superior patrimoniul cultural-educativ. Componentă a averii mobile, această valoare are o semnificație informativă prin raportare la alte sisteme biblioteconomice, precum și o semnificație funcțională prin raportare la populație și la valoarea fondului de cărți și publicații. Pentru mai multă certitudine în utilizarea acestui indicator este utilă diferențierea prin enumerare a dotărilor cu caracter imobiliar — ascensor, grup electrogen, instalații, cu excepția celor de comunicații, de supraveghere și control — și a dotărilor mobiliare — mobilier, exclusiv obiectele de inventar de mică valoare, aparatură de practică culturală, mașini și utilaje funcționale, interfon, centrală telefonică, telex. Acest indicator poate lua valori de 5—100 lei/loc, zona optimă situîndu-se, în funcție de gradul bibliotecii județene, în jurul cifrelor 30 (I), 45 (II) și 60 lei/loc. (III).

Stocul de timp funcțional, strîns legat de personalul de specialitate, este un indicator extrem de important, atît sub aspectul funcționării pentru public, cît și în privința utilizării raționale a forței de muncă, pentru asigurarea unor servicii de bună calitate. Cele două componente principale: timpul de deschidere și timpul de muncă se determină diferit, ambele avînd săptămîna drept cadru de referință.

Timpul de deschidere (tw) însumează programele săptămînale ale secțiilor de relații cu publicul, filialelor și punctelor de împrumut (T), exprimîndu-se în secunde de deschidere pentru un locuitor pe săptămîină, astfel:

— Împrumut pentru adulți	60 ore
— Secția pentru copii	60 ore
— Sala de lectură	60 ore
— Secția muzicală	20 ore
— Secția de științe sociale	40 ore
— Filiala Brăița	20 ore
— Filiala Radu Negru	20 ore
— Filiala 1 Mai	20 ore
— Punctul de împrumut Lacu Sărat	10 ore
Total 310 ore	

$$Tw = \frac{310 \times 3600}{220.000} = 5 \text{ sec./loc./săpt.}$$

Acest indicator sugerează capacitatea reală a bibliotecii de a capta și activa timpul liber al populației, gradul de dezvoltare a sistemului de filiale și puncte de împrumut și diferențele specifice de organizare în raport cu unități sau sisteme biblioteconomice similare. Valoarea tw dedusă mai sus pentru municipiul Brăila indică un timp de deschidere in-

SISTEMUL INDICATORILOR RELATIVI

Constituire	Specificare	Simbol	Nivele de randament					Grad de relevanță
			I Insuficient	II Suficient	III Optim	IV Bine	V Foarte bine	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A. INDICATORI ABSOLUȚI / POPULAȚIE	Efort financiar global	ag	7	10	12	14	16	I
	Efort financiar parțial	ax	6	7	9	10	11	II
	Efort financiar cărți/an	aq	0,5	1	1,3	1,5	1,8	V
	Bibliotecați la 1000 loc.	b	0,13	0,18	0,22	0,27	0,3	XI
	Cititori la 1000 loc.	c	75	125	175	200	250	XI
	Dotări generale – valoric	dg	50	75	100	150	200	
	Dotări parțiale-valoric	dx	10	20	30	50	70	
	Dotare cărți-numeric	fm	0,5		1,5	1,7	2	
	Dotare cărți-valoric	fv	7,5	15	20	25	30	
	Dotare cărți-numeric/An/1000 loc.	fz	40	70	90	100	120	
	Suprafața pentru lectură Împrumut și informare/1000 loc.	sl	8	12	15	20	25	
	Suprafața desfășurată/1000 loc.	s	15	20	25	30	40	
	Timpul de deschidere	tw	5	7	9	12	14	I
	Timpul de muncă	tm	15	17	19	22	26	V
	Intensitatea lecturii populației	v	1,5	2	2,5	3	3,5	I
Efort financiar global/cititor/an	age			90				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
B. INDICATORI ABSOLUȚI/INDICATORI ABSOLUȚI	Efort financiar parțial/cititor/an	axc			70			
	Efort financiar cărți/cititor/an	aqc			7			
	Efort financiar global/secundă Deschidere	agtw			0,3			
	Efort financiar parțial/secundă deschidere	axtw			0,2			
	Efort financiar parțial/timp muncă	axtm			0,1			
	Efort financiar global/volum împrumutat	agv			7			X
	Efort financiar parțial/un volum împrumutat	axv			4,5			VIII
	Bibliotecari la 1000 cititori	bc			1,1			
	Bibliotecari la 10 000 volume Dotări	bfn			1,1			
	Bibliotecari la 10 000 volume împrumutate	bv			1,1			
	Dotări generale/un cititor	dgc			600			
	Dotări parțiale/un cititor	dx			175			
	Dotări cărți numeric/un cititor	inc			9			
	Intensitatea lecturii/un cititor	cv			18			VII
	Intensitatea lecturii/ora muncă	vtm			8			
Circulația fondului	vin			1			VI	

suficient, o rețea de filiale și puncte de împrumut subdimensionată și o rămânere în urmă cu cca 3 secunde față de municipiile de aceeași mărime.

$$T = \frac{tw \cdot P}{s} = \frac{8 \times 220.000}{3600} = 488 \text{ ore}$$

Diferența 488 — 310 = 178 ore reprezintă timpul de deschidere necesar pentru încă trei filiale în noile cartiere muncitorești Viziru, Hipodrom, Obor, Vidin și Progresul (3 × 60 = 180 ore), filiale cu o influență de peste 30 000 locuitori fiecare.

Prin raportarea tw la volumele împrumutate unui loc/an (indicele de lectură al populației), se obține timpul de deschidere pentru o carte

$$V_{tw} = \frac{5 \text{ sec.} \times 50 \text{ săpt.}}{1,5 \text{ vol.}} = \frac{2500 \text{ sec.}}{15} = 166 \text{ sec.}$$

Cunoașterea acestui indicator face posibilă identificarea căilor pentru continua lui reducere, o soluție verificată constituind-o amplasarea filialelor și punctelor de împrumut în zonele de mare afluență.

Timpul de muncă al personalului de specialitate asigurat unui locuitor într-o săptămână se calculează fără a se ține seama de concedii :

$$tm = \frac{\text{nr. bibliotecari} \times \text{nr. ore/săpt.} \times \text{sec.}}{\text{populație}} = \frac{15 \times 46 \times 3600}{220.000} = 11 \text{ sec./loc./săpt.}$$

Acest timp indică o dotare necorespunzătoare cu personal de specialitate a sistemului biblioteconomic brăilean, tm optim fiind de cca 20 sec.

Alocațiile bugetare pot fi considerate global (ag.) sau parțial (ax). Analiza globală este mai puțin semnificativă pentru randamentul cultural, datorită faptului că unele componente importante ale bugetului (reparațiile capitale, investițiile în mijloace fixe) sînt pe termen lung, pe cînd altele (retribuțiile, deplasările, colaborările, cheltuielile gospodărești, reparații curente) se consumă în anul calendaristic, exprimînd mai direct munca vie mobilizată la asigurarea serviciilor de bibliotecă.

Indicatorii relativi sînt funcții ale indicatorilor absoluți, rezultînd din raportarea acestora la populație și reciproc.

Indexarea coordonată pentru discuri

Considerați de sine stătător sau în grup restrins, indicatorii relativi sînt complementari, avînd o capacitate de analiză diferențiată și fragmentară. Considerați însă ca sistem, puterea lor analitică și sintetică este sporită de ordonarea interioară pe mai multe nivele de randament, precum și de posibilitatea reprezentării grafice a fiecărei valori concrete. Utilizarea acestui sistem de indicatori în statistica și publicistica biblioteconomică oferă domeniului baza de adevăr necesară adaptării potențialului la cerințe — și invers —, printr-o permanentă echilibrare a funcțiilor. Aceasta înseamnă că sistemul indicatorilor relativi oferă posibilitatea — extrem de importantă — a preziziunii prin calcularea consecințelor valorii unuia dintre indicatorii componenți, asupra fiecăruia în parte și asupra întregului, precum și posibilitatea deducerii anticipate a valorilor optime din valori date sau propuse pentru un indicator sau altul.

Valorile indicatorilor relativi propuse mai sus se referă la biblioteca județeană înțeleasă ca sistem unitar al tuturor bibliotecilor publice din municipiul de reședință, fapt care permite aprecierea comparativă a randamentului biblioteconomic din localități diferite. Aceste valori sînt orientative și nelimitative, admițînd elasticitatea și diversitatea bibliotecii județene din punct de vedere organizatoric și funcțional. Caracterul nelimitativ poate fi exprimat prin „de la — pînă la”, marginile superioare pierzîndu-și conturul prin interferare cu zonele inferioare din plan orizontal.

Indicatorii relativi constituiți în modalitatea „A” sînt dependenți pe verticală, fiecare coloană putîndu-se exprima prin valoarea unui singur indicator, indiferent de gradul de relevanță. Astfel, nivelul de randament optim poate fi reprezentat prin $ag = 12$ lei/loc., valorile celorlalți indicatori verificîndu-l integral prin interpretarea abaterilor mai mult sau mai puțin flagrante de la axă. Aceste abateri nu vor fi niciodată extreme, neputîndu-se imagina o situație în care pentru $ax = 6...$, $dg = 200$, $fn = 2$, sau $tw = 1$.

Indicatorii relativi constituiți în modalitatea „B” sînt funcționali de întărire, în sensul că susțin și confirmă verificarea indicatorilor de tip „A” care au orizont analitic mai larg, însă și un caracter mai abstract. În condiții ideale indicatorii de timp „B” au valori identice pentru nivele de randament diferite, motiv pentru care i-am „valorizat” numai în coloana randamentului optim.

Spre deosebire de indicatorii absoluți, indicatorii relativi se ierarhizează în funcție de gradul de relevanță pentru starea de randament cultural, în primul plan situîndu-se: intensitatea lecturii populației, timpul de deschidere, efortul financiar parțial și investiția în cărți/an.

Echilibrul dinamic al valorilor indicatorilor relativi atestă starea de randament cultural optim al bibliotecii județene, stare ce poate fi exprimată descriptiv sau grafic.

Gîndite ca situații reale de nivel mediu, valorile indicatorilor relativi pot rezulta din analiza aplicată a tuturor sistemelor de bibliotecii județene, în baza unei metodologii unitare. Privite critic, astfel de valori ar lumina în mod firesc demersul bibliotecii județene în context socio-cultural determinat, precum și sensul dezvoltării sale în raport cu valorile considerate optime.

Gheorghe PĂTRAȘCU

Răspunzînd cerințelor tot mai diversificate de informare ale publicului din orașul Dorohoi, Biblioteca Orășenească și-a diversificat la rîndul ei colecțiile, alături de fondurile de carte și periodice, aflîndu-și locul o seamă de alți purtători de informații, de natură audio-vizuală, precum diafilmele, diapozitivele, discurile și benzile magnetice.

Cel mai dezvoltat fond de acest tip, avînd bazele puse încă în 1970, este cel de discuri (la data redactării, 845). Prelucrarea biblioteconomică și accesibilitatea în consecință a acestui fond ne-a ridicat probleme speciale, în condițiile specificității acestui tip de documente și ale intereselor pretențioase de informare și audiere ale publicului meloman din Dorohoi, localitate atît de generos legată de muzică prin numele lui George Enescu.

Într-o primă etapă, am practicat catalogarea „clasică”, o calchiere a regulilor de descriere și organizare a cataloagelor pentru cărți. Sistemul s-a dovedit greoi și neeconomic — ca forță de muncă și spațiu de organizare — fiecare descriere de disc presupunînd numeroase multiplicări, fiind necesare intrări în catalog pentru compozitor, textier, respectiv libretist, dirijor, solist, formație muzicală, gen muzical, eventual curent muzical și țară de proveniență și aceasta în condițiile cînd pe un singur disc, uneori, pot fi înregistrate mai multe piese muzicale, ajungînd și la 14—15. Dezvoltîndu-se cataloage

alfabetic și sistematic — extrem de stufoase, însăși orientarea cititorilor în aceste „fișoteci” se dovedea dificilă, înceată și relativă. Astfel, s-a născut, în dorința raționalizării muncii și eficientizării informației, ideea organizării unei evidențe a discurilor pe bază de indexare coordonată, sistem putînd fi ulterior extins și asupra benzilor magnetice.

Elementul de bază al sistemului îl constituie fișa document. Aceasta, realizată pe un carton de 10/15 cm, cuprinde toate datele de identitate de pe discul respectiv. În colțul din stînga, sus, este notat numărul de ordine și formatul, date ce reprezintă „adresa” discului. Pe ultimul rînd al fișei este înregistrat indicativul discului (de pildă, ECE 018). Pe baza fișei document se trece la descărcarea datelor în celelalte fișe de indexare coordonată.

Indexarea folosită de noi se bazează pe trei fișiere: pe titluri, „muzicalia” și „personalia”, în care au fost organizate alfabetic fișele pe care au fost notate cuvintele-cheie, care caracterizează conținutul documentelor. Lista acestora a fost întocmită în funcție de frecvența lor în conținutul discurilor din colecția noastră și în formularea solicitărilor.

Pentru realizarea acestor fișiere am adaptat fișele STAS de catalog de bibliotecă, pe care am trasat 12 linii verticale, obținînd astfel 108 căsuțe conținînd numerele de ordine ale discurilor ce răspund aspectului urmărit. Acestea trimit la fișa document.

În fișierul după titluri, fișele, redactate la fel ca pentru cărți, au drept criteriu de ordonare alfabetică,

titlurile discurilor, numărul descrierilor fiind echivalent cu cel al discurilor din colecție. Acest fișier răspunde unor întrebări de tipul: „Aveți discul «Arii din opere» în care există Mozart, Mayerbeer și Donizetti?” sau „Aveți discul «Muzică populară din Banat» sau «Aveți discul cu barocul italian?».

În fișierul „Muzicalia” se are în vedere înregistrarea discurilor după gen și specie muzicală, instrument folosit etc. Exemplificăm: Acordeon, Arii, Balade, Balet, Basme, Biglină, Blues-beat, Bolero, Bosa-nova Bounce, Calypso, Cantată, Canțonetă, Capricii, Caval, Cazacioc, Ceardaș, Cello, Cha-cha, Chitară, Cîntece evreiești (folclor), Cîntece țigănești, Cimpoi ș.a. Acest fișier răspunde intereselor muzicale formulate pentru un anumit gen muzical sau pentru un anumit instrument.

În fișierul „Personalii” sînt organizate informațiile pe compozitori, interpreți, dirijori etc., foarte mulți beneficiari organizîndu-și audițiile în primul rînd după compozitori, dar cei mai pretențioși considerînd și interpreții, dirijorii etc. în selectarea audițiilor.

Pentru a face distincție între situațiile în care discul este în întregime consacrat unui anumit compozitor sau interpret și cele în care discul este compus deci cu mai mulți compozitori, respectiv interpreți, pe fișa de indexare consacrată personalității respective, numărul discului se barează în cel de al doilea caz, lăsîndu-se nesubliniat în restul situațiilor. De asemenea, se folosesc, în scop distinctiv, literele c pentru compozitor, t pentru textier, s pentru solist, d pentru dirijor, o pentru orchestră.

Lipsindu-ne sursele de informare necesare, nu am putut întocmi un fișier de indexare coordonat după locul geografic, deși uneori se formulează solicitări și în funcție de acest criteriu.

Sublinierea pe fișa document a datelor descărcate în indexarea coordonată dă posibilitatea de a ști pînă unde s-a mers cu descărcarea și a o extinde mereu pentru a răspunde și altor feluri de întrebări scăpate inițial de cel ce întocmește lucrarea.

Avantajele acestui sistem de prelucrare a discurilor sînt multiple: o capacitate sporită de a răspunde unei game largi de întrebări posibile ale solicitanților, într-un timp foarte scurt, cu un volum de muncă mult mai mic decît în prelucrarea tradițională și cu un randament informațional mai mare, cu economie de material și de spațiu de organizare a fișierelor. De asemenea, prin modul de organizare a fișelor document și a discurilor în depozit, verificarea gestionară devine posibilă oricînd și în cel mai scurt timp. Dacă în cazul cărților, indexarea coordonată prezintă certe dezavantaje (și subscriem în acest sens la toate observațiile făcute de Săluț Horvat în nr. 1—2/1985), pentru audiovizuale mi se pare un sistem privilegiat de prelucrare. Intenționăm în acest sens ca, în viitor, să extindem prelucrarea și asupra diapozitivelor, puțînd astfel să se meargă de la set (cu titlu global) la tratarea fiecărei imagini, dintr-o perspectivă multilaterală, valorificînd astfel și această colecție în consens cu unele necesități informaționale mult mai largi și mai diversificate atît ale muncii cultural-educative, cît și ale publicului bibliotecii.

Dumitru AILOATE

Introducerea prelucrării automate în informarea documentară

Progresul tehnic, științific, social, cultural impune astăzi fiecărui individ să fie cît mai bine informat. În acest context, învățămîntului superior tehnic, integrat cu cercetarea științifică, ingineria tehnologică, proiectarea și producția, îi revine importanta sarcină de a pregăti, în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, specialiști cu înaltă calificare care să răspundă cerințelor economiei noastre naționale.

Informarea și documentarea științifică penetrează întregul proces instructiv-educativ, mijlocînd valorificarea inteligentă și rațională a informației în diverse domenii ale cunoașterii umane.

Pentru a răspunde noilor sale cerințe, informarea documentară presupune adoptarea de noi modele de prelucrare, sistematizare și regăsire a informațiilor.

Tendința fundamentală în evoluția informării și documentării este strîns legată de introducerea sistemelor automatizate. Calculatorul presupune tratarea bibliotecii ca un sistem în care intrările sînt constituite de descrieri bibliografice și cereri de bibliografie, iar ieșirile sînt reprezentate de informațiile asupra documentelor redată fie sub formă imprimată, fie vizualizate pe ecranele display-urilor.

Începînd din anul 1983, Biblioteca I.C.B. a trecut la prelucrarea automată a revistelor, prin implementarea sistemului informațional „INFORS” preluat de la ODCAS și C.O.C.C.

Sistemul „INFORS” — Informații științifice — utilizat de noi, cu sprijinul și colaborarea Oficiului de calcul al Facultății de Hidrotehnică, este destinat acumulării, reactualizării și interogării informațiilor tehnico-științifice din ramura construcțiilor; „INFORS” este un sistem de tip „bancă de date”, adică un ansamblu format dintr-o mulțime de colecții de date și un sistem de programe care permite generarea și accesul la informațiile conținute în colecțiile de date.

„Banca de date” poate fi definită ca un sistem de prelucrare automată a datelor, care funcționează în regim de dirijare a timpului și a cărei colecție de date este exploatată în comun în mod conversațional, de la distanță de mai mulți utilizatori.

În acest fel „băncile de date” creează posibilitatea organizării eficiente a funcționării sistemelor informaționale complexe în care un număr însemnat de utilizatori rezolvă un ansamblu de probleme eterogene și complicate folosind o bază informațională unică, care este actualizată permanent, pe măsura primirii de noi informații.

Banca de date nu reprezintă decît o simplă formă logică de depozitare, ci reprezintă saltul calitativ, acel „nou mediu energetic” necesar trecerii la o nouă cunoaștere, suportul informațional al organizării după modelul bancar al depozitelor de informații.

Sistemul „INFORS” a fost proiectat astfel încît să fie compatibil cu diverse sisteme naționale și internaționale similare prin schimbul reciproc de informații.

În acest sens, menționăm colaborarea efectivă, începînd cu anul 1983, cu țările membre C.A.E.R., participante la Sistemul internațional de informare științifică și tehnică în construcții (S.I.I.S.T.), de unde se primește pe benzi magnetice un volum informațional foarte mare din literatura de specialitate prelucrată în cadrul diviziunii internaționale a muncii.

Începând cu anul 1987, și Biblioteca I.C.B. va avea acces la acest tezaur de date, prin intermediul Oficiului de Documentare pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare (O.D.C.A.S.) în cadrul relațiilor de colaborare stabilit. Astfel, vom putea beneficia de o bază de date cuprinzând în prezent cca 75 000 de documente ce se va îmbogăți anual cu cca 30 000 documente. Centrul de Organizare și Cibernetică în Construcții (C.O.C.C.) poate oferi la cerere celor interesați cercetări bibliografice din banca de date de care dispune.

Unitatea principală a unui sistem de informare științifică, deci și a celui utilizat de noi, urmărită în permanență prin prisma procesului de regăsire a informațiilor, este noțiunea de document ce apare în formă derivată, urmare a activității de indexare și codificare.

Sintetizarea conținutului documentului se realizează printr-o succesiune de cuvinte cheie, care, în accepția sistemului nostru, sînt descriptorii codificați.

Tezaurul național de construcții utilizat de noi este un sistem deschis, care se completează în timpul exploatarea lui ținînd seama de regulile stabilite pentru toate țările membre ale C.A.E.R.-ului, cooperat la sistemul S.I.I.S.T. Actualizarea tezaurului presupune nu numai includerea de termeni noi, dar și eliminarea celor depășiți sau neutilizați. Cu toate acestea documentaristul îndeplinește greutăți în încadrarea materialului informațional variat și de ultimă oră în limitele rigide ale tezaurului, dar respectarea strictă a acestuia permite regăsirea automată a informațiilor în cadrul întregului sistem.

Pentru creșterea pertinentei răspunsurilor la cererile materialului înmagazinat, programul de prelucrare automată în cadrul institutului nostru a fost completat cu rubricatori tematici, pe domeniile de interes ale cadrelor I.C.B.

Munca depusă pentru indexarea coordonată este de mare complexitate atît pentru redarea conținutului documentelor prelucrate, cît mai ales din punct de vedere al întuirii eventualelor cereri de informații ale utilizatorilor.

Pentru regăsirea automată a informațiilor și schimbul de informații, bibliograful este obligat în alegerea descriptorilor să respecte forma organizată tematic sau alfabetic a descriptorilor acceptați în cadrul tezaurului sistemului „INFORS”.

Serviciul bibliografic al Bibliotecii I.C.B. în urma prelucrării a 120 de titluri de reviste, în limbile română, germană, engleză, franceză, înmagazinează anual cca 2 000 de semnalări de articole, la care se adaugă cca 500 de informații din reviste prelucrate de I.N.I.D. în cadrul relațiilor de schimb reciproc de informații.

Aceste semnalări, prin funcțiile sistemului „INFORS”, se difuzează trimestrial, sub formă tipărită în „Buletinul bibliografic de informare”, beneficiarilor interni și unor institute de învățămînt superior și instituții din țară.

De asemenea, baza de date mai este valorificată prin bibliografiile solicitate de cadrele didactice, studenți și cercetători.

Deținem în prezent o bază de date proprie de cca 3600 de documente.

Montarea unui terminal în cadrul serviciului de informare-documentare al bibliotecii, care să permită un sistem conversațional direct, facil și operativ, va duce la exploatarea mai intensă și eficientă a sistemului.

Începînd cu anul 1987, teoretic, se poate trece la extinderea sistemului și la alte categorii de publicații — cărți, teze de doctorat, contracte de cercetare —

venind astfel în îndeplinirea necesității de informare complexă a cadrelor didactice și studenților.

Colaborarea în viitor și cu alte institute tehnice din țară care ar trece la prelucrarea automată a informațiilor ar aduce un plus de informare tuturor celor interesați, valorificarea informației constituind o necesitate de interes național, una dintre problemele esențiale ale omenirii, cu o pondere crescîndă în viitor.

Crearea unui sistem național unitar de informare documentară, incluzînd și prelucrarea automată, care ar elimina în primul rînd paralelismele în prelucrare, precum și accesul tuturor la rezultanta muncii colective ar fi un câștig imens pentru întreaga economie națională. Aceasta ar presupune existența unui for centralizat care să inițieze, să îndrume și să coordoneze această activitate.

Oricît de perfectionate, sistemele de informare și documentare nu au eficiență și nu își ating scopul decît în condițiile în care cadre didactice, studenți, cercetători utilizează intens rezultatul muncii noastre.

Astăzi, mai mult ca oricînd, trebuie să găsim mijloace pentru a conștientiza, sensibiliza cît mai mulți cercetători în munca asiduă de cercetare și discernere a esențialului din multitudinea de informații primare sau secundare oferite de literatura mondială direct sau prin intermediul celor ce se preocupă permanent de centralizarea, sistematizarea și prelucrarea lor selectivă.

Dragna BARON
Vera VLAD

De la secția de copii... la
sala de lectură a maturilor

Meseria de bibliotecar sub semnul înnoirilor

Conservator al prețioaselor achiziții ale gândirii omenestii din trecut, bibliotecarul contemporan al revoluției informaționale nu este doar posesorul unei vaste culturi clasice generale, ci și un element activ în propagarea și implementarea noului la toate nivelurile de cititori: cercetători, tehnicieni, activiști, cadre didactice, elevi etc., etc. Cercetătorul contemporan nu poate ajunge la împliniri numai prin talentul său, el are nevoie de instrumentul fizic pentru experimente și de instrumentul intelectual: de bibliotecă. Tineretul trebuie îndrumat și format, bibliotecarul să-i pună la dispoziție ce îi este mai util din tezaurul de creație acumulat de-a lungul veacurilor, ca și din ceea ce se elaborează în prezent. Bibliotecarul are menirea, prin contactul direct sau prin instrumentele pe care le întocmește, să ajute dezvoltarea științei și culturii de la locul lui de muncă, oricât de modest ar fi el.

Cultura bibliotecarului de la sfârșitul deceniului al 9-lea este amplă, dar diferită de cea a unui erudit în sens clasic. Cultura sa nu este rodul unei absorbții totale a cunoștințelor (ceea ce în prezent este o imposibilitate!), ci al unei selecții inteligente și metodice. De altfel, fizionomia cunoștințelor omenestii azi este mult deosebită față de cea din secolele trecute, când noțiunea de bibliotecar se confunda cu cea de erudit. Din surse UNESCO știm că există în momentul de față 1 200 de discipline științifice. Fiecare disciplină științifică la rândul ei se amplifică și se diversifică concomitent și continuu. Dăm un singur exemplu. În evul mediu, quadriviumul menționa patru arte matematice: geometria, aritmetica, astronomia și muzica. În secolul 19, matematica includea deja 17 ramuri și 38 de subramuri. Astăzi ea numără 60 de ramuri și 3 400 de subramuri!

Datele de mai sus relevă greutatea cu care se confruntă bibliotecarul de pildă în clasificarea lucrărilor. Pentru a face față, el trebuie să se înarmeze cu o metodă eficientă, bazată pe cunoștințe la zi multilaterale, căci teoria clasificării se fundamentează pe logica conceptelor, pe modelare matematică, pe teoria sistemelor, dar și pe noțiuni de psihologie, ca și pe cunoașterea structurii și interdependenței științelor.

Oricât de puțină simpatie am avea pentru calculator nu putem ignora locul și rolul lui în viața actuală, nu se poate refuza cu obstinație imixtiunea lui în domeniul biblioteconomiei. Meseria de bibliotecar nu mai poate fi practică fără cunoașterea modului de funcționare a acestui instrument și fără a-i cumpăni foloasele. Atât pentru buna organizare a bibliotecii, cât și pentru îndrumarea cititorului, bibliotecarul este constrins să realizeze în mod limpede impactul calculatorului în gândirea și în rezolvarea problemelor de orice natură ar fi ele.

Există în prezent o mare varietate de probleme de reprezentare și de sesizare grafică pentru care microinformatica aduce soluții noi, de pildă în sesizarea și prelucrarea textelor nelatine (arabă, ebraică, chineză etc.) atât de utile îndeosebi în secțiile de manuscrise ale bibliotecilor.

Poate ignora bibliotecarul cotitura ce se produce în domeniul limbajelor de programare, care deschid noi orizonturi muncii de cercetare, ca și celei de informare științifică? Noile tipuri superioare de

limbaje pășesc în practică. De pildă, baza de date multidisciplinară a C.N.R.S.-ul din Paris conținea în 1986 deja 6 milioane de referințe bibliografice prelucrate din periodicele mai importante și dintr-o serie de lucrări neperiodice (dări de seamă ale congreselor, teze de doctorat etc., totalizând în jur de 5 la sută din numărul total al referințelor) obținute folosind limbajul PASCAL. Utilizatorul are acces la informații — prin interogare sau în mod conversațional la baza de date PASCAL — cu ajutorul unui minitel sau terminal teletip. Beneficiarii sînt sprijiniți prin stagii de formare special organizate. Ei pot recurge la mai multe tipuri de cercetări bibliografice. În 1986 erau disponibile pe dischete pentru microcalculatoare profiluri cu 11 puneri la punct anuale, documentări standard pe teme, buletine de informare pe domenii etc., etc.

Alt limbaj superior — un sistem de reprezentare semantică, LIST, este utilizat în lingvistică și inteligență artificială, deoarece expresiile sale reprezintă direct liste și instrucțiunile pentru manipularea acestor liste. În sfârșit, PROLOG, limbaj din ce în ce mai mult folosit în problemele de inteligență artificială, se bazează pe calculul predicatelor din logică, mecanismele sale de deducție fiind integrate în însuși limbajul de programare.

Toate aceste limbaje — a căror cunoaștere este necesară azi — nu reprezintă apanajul noii erudiții bibliotecărești, ci instrumentul util în munca de zi cu zi cu cititorii și în vederea viitoarelor reorganizări ale bibliotecii.

În cercetare, ca și în documentare, au început a fi folosite sistemele expert. S-ar putea ca într-un viitor nu prea îndepărtat și bibliotecile să le folosească sau să colaboreze la elaborarea unor astfel de instrumente. A construi un sistem expert presupune elaborarea unei baze de cunoștințe, adică să se exprime, sub formă de propoziții logice simple, principalele rezultate pe care se bazează cercetarea. Apoi se pune la punct un motor de inferențe care poate fi mai mult sau mai puțin standardizat. Operație care reprezintă de obicei un exercițiu deosebit de exigent pentru disciplinele în care raționamentele rămîn adesea analogice și au o formă literară. Logica instrumentului impune cercetătorului să se aplece asupra propriilor sale metode practice de lucru și asupra discursului său.

După cum a reieșit din cele menționate mai sus, calculatorul de azi nu mai este „mastodontul” ce speria acum cîteva decenii, care manevra doar vrăuri enorme de fișe sau perfora kilometri de bandă, „monstrul” care conducea la multe tautologii. Calculatorul actual se relevă mai capabil, mai rafinat. El nu mai enervează pe umaniști și... pe bibliotecari... Finețea și complexitatea strategiilor privind legăturile dintre date stau în atenția mașinii actuale, ea nu culege numai, dar și construiește, observînd, are chiar uneori și potențe heuristice. De aceea, azi se poate apela cu folos la calculator nu numai pentru domenii ca matematica, ci și pentru chestiuni de istorie, geografie, economie, lingvistică, arheologie, demografie etc. etc. Și, evident, pentru biblioteconomie. Nu mai există nici o prăpastie între erudiție, cultură generală și „barbarul calculator”. Bibliotecarul în mod implicit devine un propagator al implementării lui în toate disciplinele și activitățile.

Meseria de bibliotecar a fost și este frumoasă, prin cultura multilaterală a celor ce o practică, ca și prin scopurile ei nobile, evident după vremuri.

Eliza ROMAN

Agenda

O zi într-o lună, o lună într-un an

O zi. 1 februarie, la Periș (Sectorul Agricol Ilfov). Unul din cele două centre alese pentru a găzdui în acest an deschiderea, la nivel republican, a Lunii cărții la sate. Cititori de toate vârstele și profesiile au stat, pentru câteva ore, față în față cu făurarii cărții — autori și editori — și cu cei ce le mediază accesul la lectură și informare — difuzori și bibliotecari. Programul, interesant și răspunzând prin tematică unor variate interese, a fost onorat de participări menite să susțină aceste interese, să le adâncească, să le diversifice.

Momentul cel mai semnificativ l-a constituit de bună seamă expunerea privind „Opera tovarășului Nicolae Ceaușescu — strălucit exemplu de patriotism revoluționar, de luptă pentru cauza progresului și păcii în lume“.

Răspunzând cerinței fundamentale de a spori competența profesională a lucrătorilor din acest sector-cheie al economiei naționale care este agricultura, propaganda „Cărții agrozootehnice în sprijinul înfăptuirii noului revoluții agrare“ s-a înscris ca o altă temă majoră a acestei întâlniri. Împlinită printr-o dezbateri și prin prezentarea lucrărilor „Genetica procesului de dezvoltare la animale“ de Ștefan Popescu-Vifor și „Farmacologia pentru medicina veterinară“ de Constantin Stănescu, cu participarea autorilor.

Dezbateri privind „Cartea de istorie în programul Editurii Științifice și Enciclopedice“ și prezentarea lucrării „Istoria unirii românilor“ de Stelian Neagoe, ca și recitalul de poezie patriotică și revoluționară susținut de poezii N. Dragoș, M. Micu, Gh. Pituș și Viorel Cozma au avut drept principal scop implicarea cărții în procesul de educație patriotică.

Spectacolul cultural-artistic „Țara-n sărbătoare“ prezentat de Ansamblul artistic „Rapsodia Română“ a conferit un aspect sărbătoresc întregii manifestări, iar expoziția de carte organizată

în holul căminului a avut, în concepția gazdelor, menirea de a prelungi interesul publicului și dincolo de eveniment.

O lună: 1—28 februarie. De 27 de ani această perioadă a anului s-a impus în conștiința publicului drept „luna cărții la sate“, ca una din expresiile dimensiunilor culturii noastre socialiste, a locului pe care îl ocupă azi cartea, această adevărată forță socială și culturală. Și pentru că am numit-o „forță“ să susținem afirmația cu date: în perioada 1965—1986 producția de carte a editurilor noastre a însumat aproape 79 de mii de titluri într-un tiraj de peste 1,5 milioane de exemplare. Programul zilei inaugurale de la Periș pe care l-am reprodus — a ilustrat principalele coordonate ale propagandei cărții la această ediție situată sub genericul „Cartea în sprijinul formării conștiinței socialiste, al perfecționării pregătirii profesionale a oamenilor muncii de la sate, al înfăptuirii noului revoluții agrare“. Programul a ilustrat totodată preocupările organelor cultural-educative din Periș pentru întreaga lună februarie în ceea ce privește propaganda și difuzarea cărții, la centru și în celelalte patru sate aparținătoare (Brătulești, Cocioc, Burias, Bălteni), în bibliotecă și librărie, în școli și la locurile de muncă, printr-un complex de manifestări, de la expoziția de publicații și listele bibliografice, la lansările de cărți, dezbaterile și confătuirile cu cititorii și până la seriile literare, cartea politică și cea de interes profesional deținând ponderea.

Un an. „Luna cărții“ la Periș nu are semnificația unei campanii în care preocupările amintite se circumscriu strict perioadei cuprinse între 1 și 28 februarie. Februarie e doar luna de vîrf într-un an de activitate și de activități ce au în centrul lor cartea ca instrument al cunoașterii, ca instrument al educației. Ne vorbesc despre această date statistice consemnate anual în registrele bibliotecii co-

mune (aprox. 675 de cititori înscrisi, peste 6 600 de volume difuzate). Vorbesc și numeroase biblioteci personale pe care le alimentează librăria din localitate. Și e firesc să fie așa.

La numai 20 de km de Capitală, Perișul s-a dezvoltat ca un puternic centru agroindustrial, dintre cele mai importante obiective economice, în afara C.A.P., putînd fi amintite Institutul Central pentru Creșterea Porcinelor și Întreprinderea de Nutrețuri Combinate, ambele de interes republican. Întreprinderea de Reparații Feroase, un atelier de prelucrare a lemnului ș.a., fiecare din aceste sectoare de activitate generînd interese specifice de lectură și de informare profesională, în consens cu sarcinile producției. Zilnic din comună pleacă spre Capitală aproape 1 800 de lucrători (peste 20 la sută din populație) în industrie, construcții și în alte sectoare, contactul cu viața culturală intensă și diversificată de aici făcîndu-le și mai pretențioase interesele cu care consultă colecțiile bibliotecii sau rafturile librăriei. Există aici și o rețea școlară, cuprinzînd peste 1 100 de elevi și 71 de cadre didactice, nevoile învățămîntului generînd la rîndul lor nevoi de lectură.

O intensă viață culturală pulsează la Periș în jurul căminului cultural, al cărui director, Alexandru Dumitru, este un adevărat animator. Dintre formațiile permanente pot fi amintite cele de teatru, brigadă, montaj, grup vocal, precum și Cenaclul literar „Metafora“, cu dese „ieșiri“ în presă. Toate aceste activități culturale-artistice pornesc de la carte și conduc spre carte.

Tuturor acestor cerințe — ca și multor altora pe care intensă dezvoltare socio-economică și culturală le generează — le răspunde prin colecțiile ei, însumînd cca. 17 mii de volume, biblioteca comunală, care, beneficiînd de spațiu, în incinta căminului cultural, se integrează organic în toate activitățile acestuia. E poate nu lipsit de semnificație faptul că munca de bibliotecar e îndeplinită în mod obștesc de Smaranda Dumitru, biolog-cercetător la Institutul de porcine și nu de un tradițional profesor de română, exprimînd și prin aceasta legarea tot mai strînsă a cărții de cerințele producției, ale perfecționării profesionale.

Biblioteca acționează la sediu, în cadrul ei tradițional, dar și printr-o rețea de puncte de documentare și informare politico-ideologică și tehnico-științifică existente la C.A.P., I.C.C.P., I.R.F.,

I.M.C. și de bună seamă și la căminul cultural.

Cartea e prezentă în învățămîntul profesional și în cel de partid, în sprijinul Universității cultural-științifice și al activităților educative desfășurate de organizațiile politice și obștești din comună. Pe agenda bibliotecii pe acest an sînt înscrise manifestări menite să marcheze marile momente ale anului. Alte acțiuni vizează propaganda cărții de interes profesional: „Specialiștii din agricultură în dialog cu satul”; „Decada educației științifice și agrotehnicii” și lista rămîne deschisă. Deschisă cum e și poarta bibliotecii către cititori.

Ioana LUPU

Aspecte relevante privind lectura publică la Pitești

Biblioteca Județeană Argeș. Locul unde zilnic sute de cititori vin să se informeze, să studieze, să-și umple sufletul de frumos și de adevăr. Poate cea mai concludentă imagine ți-o oferă sala de lectură, deschisă în principal studiului, informării. Aproape 3 500 de cititori anual, cu o frecvență ce depășește 23 100 și peste 66 000 de volume consultate. De la cataloage — la zi și constituite într-un sistem bine articulat —, trecînd pe la masa custodelui — atent și prompt în servirea și orientarea publicului — spre unul din cele 80 de locuri ce oferă condiții confortabile de lectură, de documentare, circa 100 de cititori parcurg zilnic drumul spre cunoaștere și spre competență sporită. Este semnificativ faptul că ponderea cea mai însemnată o deține populația activă (51,5 la sută din care 28,5 la sută muncitori), urmată de tineretul în curs de formare școlară (41,7 la sută). Tot atît de semnificativ este faptul că aproape 70 la sută din luerările consultate aparțin domeniilor nebeletristice (din care cca 40 la sută știință și tehnică).

Foto: Florentina Feștin

O manifestare ieșeană : „Salonul cărții pentru sate“

Și la cea de-a doua ediție, „Salonul ieșean“ — organizat de către Biblioteca Județeană „Gh. Asachi“ în colaborare cu Uniunea Județeană a Cooperativelor de Consum — a oferit locuitorilor din mediul rural — de data aceasta celor din Deleni (prima ediție a avut loc la Cotnari) — posibilitatea de a-și forma o imagine de ansamblu asupra producției editoriale de carte românească contemporană. Manifestarea e debutat printr-o amplă expoziție literară ce a reunit o expoziție de carte, expunerea „Opera tovarășului Nicolae Ceaușescu — contribuție inestimabilă la teoria și practica construcției socialismului în patria noastră, la cauza progresului și păcii în lume“ și dezbateră privind „Literatura română contemporană — expresie a aspirațiilor poporului român“ la care au participat lector universitar Pavel Florea, președinte al Comitetului Județean de Cultură și Educație Socialistă, scriitorii Ioan Holban, Paul Balahur, Ioan Hurjui, Vasile Filip și actorii Petrică Ciubotaru și Gelu Zaharia. Pe parcursul unei întregi săptămâni, programul „Salonului“ a mai cuprins șezători literare pentru pionieri și școlari, prezentări de ecranizări după opere literare ale marilor noștri scriitori — cu sprijinul Intreprinderii Cinematografice Județene —, concursuri literare. Au fost prezente și formațiile căminului cultural, printre care și binecunoscuta „Corăgheasca“ cu o suită de dansuri și cîntece locale.

Graficele, panourile și vitrinele de cărți, prezente în locurile intense, populate, au completat, alături de fondurile de publicații ale bibliotecii comunale, aflate în permanență la dispoziția locuitorilor comunei, imaginea asupra realizărilor în domeniul editorial din ultimele două decenii.

Liviu MOSCOVICI

Dincolo de o aniversare

Oraș de aleasă tradiție culturală, Cîmpulung Moldovenesc a înscris de timpuriu pagini semnificative în istoria lecturii publice în Bucovina: Bucovinaer Landes Bibliothek fondată în 1851 din inițiativa fraților Hurmuzache, a lui Aron Pumnul, a fraților Costin ș.a.; „cabinetele de lectură“ organizate cu peste 90 de ani în urmă

pe lângă cluburile din localitate sau biblioteca publică fondată în 1936 care, pe baze noi organizatorice și funcționale, ființează și azi și care, de curînd, și-a sărbătorit semicentenarul.

Pagini de istorie pilduitoare, pe care le evoci cu o anume mîndrie patriotică, dar te oprești, pentru a zăbovi, la paginile pe care le „scrie“ azi, cu pasiune și sîrg, harnicul colectiv de bibliotecari, animat, de peste 35 de ani, de Valentină Vranău. Activitatea Bibliotecii Orășenești din Cîmpulung Moldovenesc a urmat drumul pe care l-au parcurs multe biblioteci publice din țara noastră în anii construcției socialiste. Tradus în cifre acest drum înseamnă: o dotare de peste 130 200 de volume față de 4 190 în momentul fondării și 6 828 în momentul reorganizării din 1952; peste 4 250 de cititori cu o frecvență de peste 54 100, față de 300 de cititori cu o frecvență de 7 023, în 1936, și 460 de cititori cu o frecvență de 4 000 în 1952 și peste 111 100 de volume puse în circulație, față de 8 000 în 1936 și 11 345 în 1952.

Se poate detecta în aceste cifre expresia unor acumulări treptate cantitative ce au determinat mutații de esență în însăși calitatea lecturii publice la Cîmpulung Moldovenesc. Biblioteca cîmpulungeană a devenit un adevărat focar de iradiere culturală, înscriindu-și prezența în viața spirituală a comunității prin multiple forme, cu adresabilitate clară și eficiență recunoscută. Ne vom opri asupra citorva din acestea, pentru a evidenția lor, pentru că în cu adevărat de personalitate a acestei biblioteci.

— Orelle de educație revoluționar-patriotică pentru tineret, realizate în colaborare cu organizațiile UTC din unități industriale și din școli și cele de pionieri și șoimi ai patriei, prilejuiesc bibliotecii susținerea unor „micromagazine cultural-științifice“ (montaje de diapozitive, benzi magnetice, planșe, cu comentariu adecvat) pe tematica învățămîntului politico-ideologic sau în legătură cu diferite evenimente care preocupă întreaga țară sau comunitatea locală. Sint edificatoare în acest sens teme precum: „Pagini de istorie, de lupte și de glorie“, „Participare, dezvoltare,

În luna decembrie Biblioteca Orășenească Cîmpulung Moldovenesc și-a sărbătorit semicentenarul, sărbătoare desfășurată sub titlul „Laudă cărții“. Cu acest prilej i s-a acordat instituției „Diploma de onoare“ a C.C.E.S., iar lucrătorii bibliotecii — activi și pensionari —, ca și colaboratorii apropiați au primit insigne „Evidențiat în munca culturală de masă“.

pace“, „Frumosul chip al patriei de azi“, „Victorie, independență, demnitate“, „Măiestria minții“, „A citi, a cunoaște, a ști“, „Eu și mama, două prietene“ etc.

— Școala tînarului comunist — de fapt, un ciclu de acțiuni de tipul dezbaterilor, întîlnirilor cu militanți comunisti, consfătuiri cu scriitori și alți oameni de cultură, concursuri „Cine știe, răspunde“, acțiuni de orientare profesională sau de perfecționare profesională etc. — vizează formarea multilaterală, ridicarea nivelului de pregătire politico-ideologică și de cultură generală a tînarilor membri de partid și a uteciștilor ce se pregătesc să intre în rîndurile partidului. Eficiența acestei „școli“ se poate deduce din viabilitatea ei, datînd din 1972.

— Serile de cinstire a înaintașilor își propun ca, anual, să prilejuiască întîlnirea publicului cititor cu fruntași în producție și în activitate obștească, cu „fii ai melea-gurilor“ azi oameni de seamă ai țării, care, prin propriile amintiri, prezintă istoria vie a patriei noastre, cărțile prezentate în expoziții susținînd tematica abordată sau ilustrînd opera directă sau implicită a participanților.

— Ziua crescătorului de animale este organizată în colaborare cu organele de specialitate agrozootehnică, cu concursul universității cultural-științifice și al deputaților din oraș și se adresează țăranilor de la munte, gospodarilor din cartierele orașelor ce au această idelnetnicire tradițională. Participînd la întîlniri cu specialiștii, receptînd sfaturi, ei se implică în dezbateri, avînd drept suport nu numai propria experiență, ci și cartea agrozootehnică ce le-a devenit prieten și sfătuitor. Se vorbește tot mai mult în acest context de o „tribună a gospodarului“. De bună seamă că aceste întîlniri nu se limitează la abordarea problemelor agrozootehnice și la difuzarea acestei literaturi; și cartea social-politică și cea beletristică sint propuse atenției acestui public special al bibliotecii, care prin natura idelnetnicirii lui se deplasează mai greu. În interesul lor a fost de fapt instituită și rubrica permanentă de la stația locală de radioficare „Pagini de literatură despre istoria neamului“. De altfel, pe același canal, sub titlul „Fișier“, se difuzează periodic și informații privind noile achiziții ale bibliotecii.

— Biblioclubul este un cadru propriu educației estetice a publicului, în primul rînd a tînarilor, slujind drept mediu de studiu și învățare pentru cei cuprinși în diferite formații ale Festivalului na-

țional „Cîntarea României”, furnizînd recomandări repertoriale și bibliografie ajutătoare pentru perfecționarea artistică, sprijinînd astfel lansarea multor formații și artiști individuali, unii azi laureați. Alături de biblioclub, considerat pe drept cuvînt drept „laborator al muncii de educație”, își înscrie activitatea și cenacul literar al bibliotecii ce poartă denumirea încărcată de semnificații „Pro libris”.

Poate ar fi nedrept să nu reținem în această încercare de portretizare a Bibliotecii Orășenești din Cîmpulung, chiar dacă nu inedită în perimetrul bibliotecar, miniludoteca, locul unde, printr-o pedagogie adecvată vârstei, preșcolarii se apropie prin intermediul jocului de carte și unde, sub îndrumarea Adrianei Stăncescu (ea însăși artistă amatoare a Teatrului popular din localitate), dînd viață unui „Teatru al cărții”, învață de fapt să „citească”, dincolo de poezie, sensuri și semnificații.

Ioana TĂUTU

Colaborare și coordonare

Perfecționarea și modernizarea continuă a rețelei de biblioteci de învățămînt superior din țara noastră are drept fundament și condiție determinantă viziunea sistemică asupra acesteia, cu reflexul practic: colaborare și coordonare. Și în acest plan s-a depășit demult faza declarativă a bunelor intenții, colaborarea și coordonarea eforturilor profesionale în toate sferile de activitate încadrîndu-se într-o viziune planică, cu analize periodice asupra stadiilor atinse, corectarea metodelor și stabilirea strategiilor pentru etapa următoare.

Un model în acest sens oferă rețeaua de biblioteci din zona de îndrumare metodologică a Bibliotecii Centrale Universitare din Capitală, cuprinzînd unitățile din Centrul Universitar București, precum și cele din Ploiești, Constanța, Brașov și Craiova.

Am avut privilegiul de a asista la o întîlnire de lucru a directorilor bibliotecilor din această zonă, la care au fost dezbătute obiectivele pe 1987, într-o firească continuitate cu realizările anului anterior, relațiile de colaborare urmînd a fi canalizate spre următoarele direcții: raționalizarea și eficientizarea activității de completare, de organizare și utilizare a colecțiilor și, deopotrivă, a celei bibliografice și de informare documentară și, ca o condiție a realizării acestor obiective, o atenție sporită pregătirii și perfecționării profesionale a tuturor categoriilor

de lucrători din biblioteci și valorificarea experiențelor pozitive de muncă.

În ceea ce privește dezvoltarea bazei documentare a bibliotecilor, există de mai mulți ani și continuă să funcționeze o acțiune de completare centralizată, B.C.U. urmîrind coordonarea comenzilor din străinătate, a schimburilor, transferurilor etc., vizînd în principal profilarea adecvată a colecțiilor fiecărei biblioteci și judicioasa gospodărire a alocațiilor bugetare cu această destinație. O preocupare specială este aceea de a constitui în fiecare unitate a unor biblioteci de cataloage de edituri din străinătate utile pentru direcționarea schimburilor, pentru informarea cadrelor didactice și a specialiștilor asupra a ceea ce se publică în domeniul lor și facilitarea pe această bază a împrumutului interbibliotecar. Trebuie totodată perfecționat sistemul de transferuri între biblioteci a publicațiilor nespecifice unei colecții, dar apropiate profilului unei alte biblioteci; ideea transferurilor preocupă și din punct de vedere al lacunelor dintr-un anumit fond (autori sau domenii), avizajîndu-se chiar inițierea unei lucrări de mare anvergură: investigarea pe bază de fișe de autor a existentului din toate bibliotecile de învățămînt superior, constituindu-se astfel totodată treptat un catalog colectiv al autorilor de bază.

În domeniul activității de informare bibliografică și documentară, trebuie amintită în primul rînd realizarea și difuzarea de către B.C.U. a „Repertoriului publicațiilor străine abonate de bibliotecile din rețeaua M.E.I. în anul 1987”. Coordonarea la nivelul zonei se exprimă în principal în transmiterea lunară de către Serviciul bibliografic al B.C.U. a fișelor de semnalară a cărților străine nou intrate și mai ales în creșterea numărului de biblioteci antrenate în realizarea seriilor buletinelului „Surse pentru Dv.” și extinderea profilului la nivelul Centrului Universitar și, cu timpul, la nivelul zonei.

În ceea ce privește pregătirea și perfecționarea profesională a lucrătorilor din biblioteci, paralel cu formele „clasice” (cursuri de inițiere în biblioteconomie și informare documentară și de perfecționare în domeniul relațiilor cu publicul), se au în vedere aplicații practice și dezbateri periodice pe teme de bibliografie și informare-documentară, cataloage-clasificare, relații cu publicul, completare-evidență, gestionarea colecțiilor și stagii de practică în serviciile specializate ale B.C.U., iar pentru

studiul individual, întocmirea trimestrială a unor liste bibliografice de recomandare a unor lucrări și articole de specialitate și realizarea unor traduceri de materiale de specialitate, cu concursul specialiștilor cunoscători de limbi străine din bibliotecile zonei. E de menționat în acest context și realizarea de către B.C.U. a unui caiet anual de traduceri în domeniul automatizării în biblioteci, un prim număr fiind deja finalizat.

Nou în preocupări și vizînd perfecționarea mai complexă a lucrătorilor din rețea, a fost inițiat în acest an Cercul cultural-științific al bibliotecarilor universitari din CUB, cu ședințe lunare, la care sînt invitate personalități de marcă.

Inițiate în 1986, schimburile de experiență, întegrite cu acțiuni de îndrumare metodologică, au în vedere teme de interes profesional prioritar: descrierea publicațiilor conform ISBD — cărți și periodice; statistica de bibliotecă, evidența publicațiilor, prelucrarea publicațiilor pentru introducerea pe calculator. Utile schimburi de experiență constituie și întîlnirile cu șefii sectoarelor de activitate din bibliotecile de învățămînt din zonă. De o însemnătate aparte este în acest plan și realizarea instrumentelor prin care te perfecționezi, respectiv ghiduri și manuale. B.C.U. care a preluat această inițiativă are în vedere, după mai vechiul Ghid de catalogare, să realizeze, într-o primă etapă, pe baza colaborării cu toate unitățile, ghiduri de completare a colecțiilor și de bibliografie și informare documentară.

Ca formă superioară a perfecționării profesionale trebuie amintită microsesiunea cu tema „Contribuția bibliotecii, a activității de informare bibliografică și documentară, la creșterea eficienței activității economico-sociale”.

În ceea ce privește activitatea cultural-educativă desfășurată de biblioteci, colaborarea interbibliotecară rodește în „Ateneele cărții”, despre care s-a mai scris în publicația noastră.

I. L.

Glose la o expoziție

Învățămîntul modern — deschidere către educația permanentă, într-o lume în continuă schimbare — e cheamă să dea — direct sau implicat —, alături de numeroase cunoștințe, o știință esențială, pentru viață, aceea de a învăța. A învăța, verb ce se conjugă anterior (și condiționîndu-l) cu a crea. Știința de a învăța înseamnă în primul rînd **lectură** (nu tehnica lecturii, ci lectura valorizantă, ferment al propriei gândiri), apoi **informare și documentare** (de la

inijloacele clasice — primare și secundare — la informarea documentară), organizarea informațiilor selectate într-un sistem propriu de informare și, în fine, etapă superioară a tehnicii muncii intelectuale — la nivelul celor implicați într-un fel sau altul într-o activitate științifică și de creație — metodologia întocmirii lucrărilor științifice.

S-a spus, pe drept cuvânt, că școala dă doar o cheie către bibliotecă. Dar bibliotecă modernă este la rîndul ei un factor educogen și educofil, implicîndu-se tot mai mult în mod specific nu numai în planul informării ci și în plan formativ. O face prin colecțiile de care dispune, prin instrumentele pe care le întocmește și le organizează, prin metodele pe care le propagă, prin activitățile culturale-educative pe care le inițiază. Într-un asemenea context trebuie privită recenta expoziție organizată de Biblioteca Centrală Pedagogică din București: Psihopedagogia lecturii. Tehnicile muncii intelectuale. Biblioteconomie și informare-documentară. Expoziție cu triplă adresabilitate: lucrătorii bibliotecilor de învățămînt, pedagogii și cititorii din rîndurile tînelului studios.

Expoziția a fost structurată în cîteva secțiuni de bază: Documente de partid și contribuții ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind învățămîntul și educația; Bibliotecii școlare; Informare-documentare; Metode și tehnici de documentare; Lectura (metodologie, psihopedagogie, stimulare); Tehnicile muncii intelectuale.

Au fost expuse cărți, manuale, ghiduri și regulamente, periodice, lucrări de referință, lucrări ale unor manifestări științifice. Parcurgerea expoziției îți dezvăluie existența unor vechi și meritorii interese în acest sens în țara noastră (N. Georgescu-Tistiu. Munca intelectuală. Idei generale și îndrumări tehnice; D. Murărașu și D. Simonescu. Lectura particulară și bibliotecă școlară ș.a.); preocupări contemporane de cercetare în domeniul psihopedagogiei lecturii și a informării, din păcate rodind mai mult în publicații de circulație mai restrînsă, editate sub formă multigrafată, sub egida unor instituții de învățămînt universitar, a unor biblioteci etc. (semnalăm dintre aparițiile cele mai recente: Metode și tehnici moderne de învățare, 1985 și Pregătirea elevilor pentru autoeducație, de Steliana Năstăsescu-Cruceru și Steliana Toma, 1986, ambele apărute sub egida Universității din București. Facultatea de Istorie și Filozofie) și, mai ales, meritoria strădanie a

sectorului de schimb al Bibliotecii Centrale Pedagogice de a asigura prin această metodă cele mai importante apariții editoriale și publicistice din lume în aceste domenii esențiale pentru formarea tineretului școlar și universitar. Zeci de titluri incitante, apte să te perfecționeze pe tine ca cititor și deopotrivă ca pedagog al lecturii, greu de cuprins chiar și într-o lapidară însiruire, au fost propuse de organizatori vizitatorilor expoziției. Acest moment informativ, de atât de largă deschidere, trebuie, în mod oportun, să fie urmat de lectură și studiu la eșalonul profesiei (avem în vedere în primul rînd bibliotecarii școlari, dar nu numai pe ei), de mutații esențiale în optica unor lucrători din biblioteci și, de bună seamă, în primul rînd a cadrelor didactice, privind rolul formativ al lecturii și sarcinile pline de răspundere ce le incumbă în promovarea acestora pe baze științifice, pedagogice.

Ioana LUPU

Preocupări privind îmbunătățirea muncii de cartea la sate

Constatîndu-se că drept una din cele mai eficiente metode de formare profesională a bibliotecarilor comunali, de orientare a activității lor și, într-un fel, de cimentare a unei conștiințe a acestei de a doua profesii.

Întrată în practica curentă a organelor de îndrumare din județul Cluj, o asemenea reuniune de lucru s-a desfășurat recent (sfîrșitul lunii martie), avînd pe agendă analiza activității desfășurate de bibliotecile comunale din județ în anul 1986 și exigențele ce se impun activității acestora în anul curent, în lumina sarcinilor ce decurg pentru lucrătorii din domeniul cultural-educativ în concordanță cu documentele programatice ale Congresului al XIII-lea al P.C.R., cu orientările de inestimabilă valoare teoretică și practică ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Așa cum a reieșit din informarea prezentată de C.J.C.E.S. Biblioteca Județeană Cluj s-a preocupat constant de coordonarea unitară a celor 74 de biblioteci comunale, de perfecționarea organizării lecturii publice la sate, de întărirea funcțiilor lor educative. Astfel, în cursul anului care a trecut, la bibliotecile comunale clujene au fost înscrși 29 652 de cititori și au fost difuzate 304 961 de publicații, ci-

fre marcînd o creștere notabilă în comparație cu anul 1985. Cu cele 7 000 de publicații care au îmbogățit colecțiile în 1986 fondul total de carte al bibliotecilor comunale se ridică la aproape 890 000 de volume, potențial cultural-educativ și informativ impresionant. Bibliotecii fruntașe precum cele din Aghireș, Luna, Triteni, Mănăstireni, Mociu, Bonțida, Săvădisla, Cătina, Cămăraș, Taga au depus eforturi sporite în vederea creșterii numărului cititorilor reali, pentru înființarea și activizarea punctelor de împrumut, pentru diversificarea formelor de propagandă și difuzare a cărții social-politice, pentru asigurarea bazei documentare a cercurilor de învățămînt politico-ideologic și agrozootehnic, pentru marcarea marilor aniversări și evenimente ale anului.

Informarea a punctat critic și neajunsurile care se mai semnalează în activitatea bibliotecară comunală, mai ales în ceea ce privește evidența fondului de carte existent, situație pe care de a se remedia însă, dovadă cele 21 de inventare operate în cursul anului 1986 la bibliotecile comunale.

Participanții la discuții — discuții constructive, cu evident caracter aplicativ — au avut în vedere în primul rînd laturile deficitare și modalitățile de remediere a lor, sarcinile prioritare pentru perioada următoare.

Pe scurt, intervențiile s-au referit la: sarcinile curente ale unui bibliotecar comunal — evidența fondurilor, verificarea periodică a gestiunii, completarea colecțiilor și păstrarea lor în actualitate, organizarea sistematico-alfabetică a publicațiilor, activitățile cu cititorii în vederea satisfacerii prompte și competente a cerințelor lor de lectură —, sarcini cu caracter de obligativitate, în sprijinul îndeplinirii cărora se înscrși în „Caietul metodic” (nr. 2) elaborat de Biblioteca Județeană (Florin Zaharescu, metodistul Bibliotecii Județene Cluj); modalități și forme de implicare a bibliotecii în sărbătorirea principalelor aniversări și evenimente ale anului, activitatea bibliografică a Bibliotecii Județene în sprijinul muncii cu cartea în județ și metodologia utilizării acestor materiale de către bibliotecile comunale, atât în informarea cititorilor, cit și în propriile activități cultural-educative (Irina Poantă, Secția de informare bibliografică); necesitatea colaborării tot mai strînse și mai eficiente dintre Școala și bibliotecă la nivelul fiecărei comune (Ioan Matei Mureșan).

Vasile TURDEAN

Consultatii

Metodologia recuperării cărților de la cititori

Metodologia recuperării cărților de la cititori are în vedere că biblioteca funcționează în condiții normale, în baza unui **Regulament**, cu înscrierea corectă a cititorilor și posibilitatea de identificare a lor, inclusiv a celor care răspund de minori; cu completarea corectă și cuprinzătoare a fișei de lectură, care reprezintă **contractul cititorului cu biblioteca**; cu o evidență strictă a termenelor de restituire și cu urmărirea permanentă a lichidării restanțierilor.

În procesul de recuperare, majoritatea cititorilor se supun imboldului interior al datoriei neîmplinite. De aceea, cea mai eficientă cale de recuperare a cărților o reprezintă **Persuasiunea**: incunoștiințarea directă sau mijlocită, apelul la factorii educaționali și de conducere, propaganda permanentă a necesității apărării integrității patrimoniului cultural al bibliotecii.

Acele normative referitoare la avutul obștesc cuprind următoarele principii generale: a. în orice situație să se facă apel în primul rând la interesul general și la conștiința fiecăruia și numai în mod subsecvent la măsurile juridice ce trebuie luate; b. recuperarea bunurilor să se facă fizic, în natură și numai când nu este posibil astfel sau când bunul a fost degradat să se facă valoric.

Recuperarea cărților de la cititori trebuie să se facă fizic, în natură, deoarece: existența lor în patrimoniu este de interes social; recompletearea lucrărilor din ediții epuizate se face anevoios; oricare altă soluție implică un consum de muncă suplimentar; recuperarea valorică dezavantajează biblioteca, lipsind-o de obiectul muncii și de șansa înlocuirii lui.

Obiectul recuperării îl constituie, de regulă, cărțile împrumutate la domiciliu.

Se consideră restanțier acel cititor care întârzie restituirea cărților împrumutate la domiciliu cu mai mult de 30 de zile peste termenul

de împrumut convenit prin contractul de împrumut (fișa de lectură; foaia de termen).

În cazul în care, în interval de 30 de zile de la data expirării termenului de împrumut, cu toate încercările de convingere întreprinse, cititorul nu restituie cărțile împrumutate, va fi somat la domiciliu.

Pentru mai ușoară identificare a domiciliului împrumutătorului este deosebit de important ca fișa de lectură să înscrie cu maximă exactitate locul de muncă al acestuia.

Somația are dubla calitate, de a continua, în formă scrisă, apelul la conștiința cititorului și de a reprezenta un **act juridic** în baza căruia, dacă nu i se dă curs, să se poată introduce acțiune judiciară. Această a doua calitate decurge din faptul că somația este o formă juridică de punere în întârziere.

Somația indică, în mod obligatoriu, titlul cărții nerestituite, termenul maxim pînă la care urmează să fie readusă la bibliotecă și avizarea împrumutătorului că, în caz contrar, va fi deferit judecătii.

Somația trebuie semnată de conducătorul administrativ — persoană juridică sau de delegatul acestuia și expediată prin registratură.

Se recomandă ca biblioteca să multiplice un stoc suficient de formulare, deoarece în ipoteza că restanțierul nu dă curs somației, urmează ca, în termen de 10 zile de la data menționată în somație pentru predarea cărții, să se treacă la o nouă fază a recuperării: **judecata**.

Trecerea la această fază este necesară deoarece: — preocuparea pentru readucerea cărților bibliotecii în circuitul lecturii publice constituie o obligație regulamentară; trebuie să se apeleze la toate normele legale pentru atingerea acestui scop; numărul restanțierilor care depășesc acest prag este, de regulă, nesemnificativ (cca 2,2 la sută) în raport cu totalul cititorilor, judecata este o formă consacrată de educație civică.

La propunerea bibliotecarului, conducerea unității înaintează la **Judecătoria teritorială acțiunea în judecată** — în 2 exemplare —, timbrată cu timbru fiscal de 5 lei (dacă valoarea împrumutului este pînă la 1000 lei) sau cu timbru fiscal de 15 lei — dacă valoarea împrumutului depășește 1000 lei, însoțită de copia fișei de lectură (contractului de împrumut) și de copia somației:

Tovarășe Președinte,

„Subscria Biblioteca (Județeană) —, reprezentată valabil prin director —, chem în judecată civilă pe —, domiciliat în —, om al muncii (elev) la —, cu sediul în —, pentru a fi obligat la restituirea cărților împrumutate de la biblioteca (secția, filiala) —.

„Prin contractul de împrumut nr. —, pîritul a împrumutat la data de —, cartea —, în valoare de lei —, la data de — cartea — în valoare de lei —, la data de — cartea — în valoare de lei —.

„Deși somat cu somația nr. — din data de — și în prealabil înștiințat cu înștiințarea din data de — împrumutantul avînd cunoștința de obligațiile sale, prin rea voință a prejudiciat biblioteca —, nerestituind aceste cărți.

„În temeiul art. 1584 și urm. din Codul civil, solicităm obligarea pîritului la restituirea cărților împrumutate sau la obligarea la plata daunelor produse în sumă de lei —.

„În temeiul art. 1586 Cod civ., solicităm ca pîritul să fie obligat și la plata dobînzilor la această sumă.

„În temeiul art. 274 Cod prod. civ., solicităm ca pîritul să fie obligat la plata cheltuielilor de urmărire și judecată, în sumă de lei —.

„În dovedirea prezentei acțiuni alăturăm copia de pe contractul de împrumut și de pe somația expediată și solicităm chemarea la interogatoriu a pîritului.

„Depunem timbru fiscal de 5 (15) lei și alăturăm copie de pe prezenta pentru comunicare.

„Solicităm judecarea în lipsă.

DIRECTOR,

„Tovarășului Președinte al Judecătoriei —“

După judecarea cauzei de către judecătoria, în cazul în care împrumutătorul este obligat la restituirea cărții sau a contravalorii, se va primi copie de pe **Hotărîre**.

Dacă hotărîrea rămîne definitivă, nefăcîndu-se recurs de nici una dintre părți, judecătoria înaintează reclamantului, care devine creditor, **titlul executor**.

În situația în care pîrîtul face recurs, părțile primesc o nouă citație cu termenul judecării de către **tribunal**. Dacă recursul este justificat, creditorul va înainta tribunalului adresă de închidere a dosarului, cu motivația corespunzătoare; dacă nu este întemeiat, va înainta o adresă explicativă, cerînd respingerea recursului și eliberarea titlului executor.

Întîrzierea sosirii titlului executor de la emitent la creditor semnifică, de regulă, o probabilă rejudecare a dosarului.

După sosirea la creditor, titlul executor se înaintează judecătoriei, cu cererea să fie pus în **Executare** împotriva debitorului obligației.

În cazul în care unitatea care tutează biblioteca are **oficiu juridic**, este recomandabil ca activitatea de recuperare prin justiție și îndeosebi de executare silită să fie sprijinită de acest oficiu, care are ca obligație principală apărarea avutului obștească. De aceea, după primirea titlului executor este bine ca acest act de valoare economică și socială să fie înaintat organului de executare cu sprijinul sau chiar prin **oficiul juridic** al Consiliului Popular Județean, oficiu care are datoria să acorde în mod direct sprijin și cu ocazia judecării acțiunilor introduse.

Dacă, din diferite motive, nu se apelează la oficiul juridic, este de preferat ca executarea să fie încredințată **executorului judecătoresc** care, spre deosebire de Circumscripția financiară, asigură și șansa recuperării fizice a cărții, nu numai a contravalorii acesteia.

Este foarte important să se știe că, dacă de pe hotărîre se pot obține copii legalizate, **titlul executor** se emite o singură dată, astfel că pierderea lui face imposibilă executarea și conduce la răspunderea civilă a celui vinovat de această pierdere.

Executarea se poate face în termen de **trei ani** de la data primirii titlului executor.

Recuperarea cărților sau a contravalorii acestora prin justiție se poate face corect numai în condițiile existenței unei evidențe stricte a acțiunilor, a titlurilor executorii și a modalităților de executare.

Evidența recuperării prin justiție se ține, conform H.C.M. 792/1960 și Decretului 221/1960, la și de către **contabilitatea unității**, pe un registru cu următoarele rubrici: I. **debitorul**: 1. Nr. contractului de împrumut; 2. Anul înscrierii; 3. Numele și prenumele; II. **debitul**: 4. Autorul și titlul; (5, 6). Cuan-

tumul; 5. Debit din cărți, inclusiv legatul; 6. Debit din taxe de timbru; III. **acțiunea**: 7. Nr. și data introducerii; 8. Judecătoria, Nr. dosar; IV. **hotărîre**: 9. Nr. și data pronunțării; 10. Nr. și data înregistrării (primirii); V. **titlul executor**: 11. Data înregistrării (primirii); (12—14). Executarea: 12. Nr. și data chitanței; 13. Suma; 14. Nr. și data adresei de înaintare a titlului executor; **observații**: modalități de rezolvare a acțiunii.

Dacă există o astfel de evidență, creditorul va deschide dosare — mape numai pentru hotărîri (mapă cu caracter permanent) și pentru titluri executorii (mapă tranzitorie, pînă la expedierea sau clararea titlurilor executorii). Pentru celelalte documente informative, cum sînt citațiile sau înștiințările de retragere a acțiunii, nu se întocmesc mape, fiind utilizate numai la completarea evidenței.

Răspunderea pentru inițierea demersului de acționare în judecată a restanțierilor revine **biblioteca-ului**.

După acționarea în justiție, răspunderea pentru evidența creanțelor și pentru urmărirea recuperării daunelor revine serviciului de contabilitate și Oficiului juridic.

Acționarea în justiție are, de regulă, efectul scontat în sensul că majoritatea celor în cauză caută să lichideze datoriile imediat după primirea citației. Pentru toate situațiile de acest fel, creditorul va înștiința judecătoria să își retragă acțiunea.

În situația cînd se restituie cartea imediat după somare sau după darea în judecată — pînă la pronunțarea hotărîrii — se vor recupera și cheltuielile de somare sau judecată, eliberîndu-se chitanță descărcătoare.

Există și cazuri de debitori care se prezintă pentru lichidarea datoriilor într-o fază mai avansată a judecării acțiunii sau imediat după pronunțarea hotărîrii judecătorești. Pentru astfel de cazuri, creditorul va înștiința judecătoria să nu se mai emită titlu executor.

Dacă, după obținerea titlului executor, se va aduce de bună voie cartea împrumutată de către debitor și, ca urmare, debitul va dispărea prin executarea benevolă a hotărîrii definitive, i se va preda împrumutătorului titlul executor, ca garanție că nu se va executa a doua oară.

Recuperarea ca urmare a acționării în justiție se face **numai de către creditor**, direct de la debitor. În acest sens, este foarte important

să se știe că judecătoria, oficiul juridic sau executorul judecătoresc nu preiau datoria pîrîtului nici în formă fizică, nici în formă valorică, rolul lor fiind strict coercitiv, de obligare a debitorului să se prezinte la creditor și să restituie fie cartea, fie contravaloarea. Altfel spus, **debitul nu se stinge** o dată cu emiterea titlului executor, nici o dată cu înaintarea acestuia la Oficiul juridic sau la executorul judecătoresc, ci numai în momentul în care cititorul a **restituit datoria** și i s-a eliberat dovada corespunzătoare de către creditor.

Debitorii mutați în alte localități pot fi acționați în justiție la judecătoriile de care aparțin acele localități, cu condiția indicării adresei exacte de domiciliere.

De reținut că acționarea în judecată se poate face **numai** în termen de **trei ani** de la data expirării termenului limită de împrumut. După depășirea termenului de trei ani, dreptul de a urmări pe cititor se **prescrie**; prescripția fiind **impunabilă** gestionarului bibliotecar.

Evaluarea pagubelor aduse în caz de nerestituire a cărții se face numai prin calcularea acestora conform art. 3 și 7 din Decretul 208/5 iulie 1976.

În cazul în care un cititor doarește să restituie un alt exemplar al aceleiași cărți, recuperarea este făcută numai dacă prețul este același sau mai mare. Cînd prețul exemplarului din cartea astfel recuperată este mai mic, cititorul urmează să fie obligat la achitarea diferenței pînă la prețul înregistrat contabil în inventarul bibliotecii.

Titlul executor adăunează la valoarea cărții și cheltuielile de urmărire a cititorului. Dacă recuperarea se face prin restituirea cărții, cheltuielile de urmărire se recuperează prin încasarea contravalorii lor, eliberîndu-se cititorului chitanță descărcătoare.

Recuperarea valorică a cărților — din inițiativa cititorului, prin persuasiune, ca efect al somării, sau prin executare silită — se finalizează prin chitanța descărcătoare eliberată de casieria unității. Cărțile astfel recuperate se scot din inventar și din evidența contabilă în baza **dispoziției** consiliului de conducere al unității, emisă la cerea bibliotecarului. Pe aceeași bază se fac în inventar și modificările de preț la cărțile recuperate prin exemplare mai ieftine cu achitarea diferenței de preț.

Ch. PĂTRAȘCU

Termeni de bază din domeniul micrografiei

ACUTANȚĂ. Măsura obiectivă a aptitudinii unei suprafețe fotosensibile de a realiza o demarcație netă între două suprafețe alăturate, una luminoasă și alta întunecoasă.

ANTET. Informațiile direct lizibile înscrise în zona de antet, care permit identificarea conținutului unei microfise sau a unei jachete.

APARAT DE CITIT MICROCOPIII. Dispozitiv optic cu ajutorul căruia se realizează citirea microformatelor, prin mărirea microimaginilor de pe acestea.

APARAT DE COPIAT ȘI MĂRIT MICROCOPIII. Aparat destinat copierii de pe film, pe un alt material a microimaginilor mărite, direct lizibile.

APARAT DE MICROFILMAT. Aparat utilizat pentru executarea microcopiilor.

ARHIVAL (CHARACTER). Gradul în care un microfilm sau o copie a acestuia mărită pe hirtie își păstrează caracteristicile inițiale pentru o lungă perioadă de timp.

BIBLIOTECONOMIA MICROFORMATELOR. Domeniul evaluării, achiziționării, catalogării, clasificării, depozitării și exploatarei microformatelor.

BOBINĂ DE APROVIZIONARE. Rolă cu pereți etanși pe miezul căreia este înfășurat filmul în rolă neexpus, ce urmează a fi introdusă în camerele de luat vederi.

BOBINĂ DE LECTURĂ. Rolă cu pereții etanși, plini sau ajurați, pe miezul căreia este rulat filmul în rolă prelucrat, ce urmează a fi introdusă în aparatele de lectură.

CADRUL DE IMAGINE. Zona din film supusă iradierii sau iluminării la fiecare expunere.

CAMERĂ CINETICĂ. Aparat de microfilm caracterizat prin deplasarea sincronă a originalului și a filmului în cursul expunerii.

CAMERĂ STATICĂ. Aparat de microfilm caracterizat prin menținerea imobilă a originalului și a filmului în cursul expunerii.

CHARACTER ISO. Caracterul tipografic convențional, format dintr-un octogon regulat în interiorul căruia se află două benzi paralele.

CARTELA DE APERTURĂ. Cartelă cu una sau mai multe deschideri dreptunghiulare destinate montării sau inserării microfilmului neexpus sau prelucrat.

CARTELA CU FILM NEEXPUS. Cartelă cu apertură cu film argen-

tic neexpus și neprelucrat care urmează a fi expus și prelucrat în apertură.

CARTELA CU MICROIMAGINI. Cartelă cu apertură conținând una sau mai multe microimagini.

CARTELA PENTRU COPIERE. Cartelă cu apertură conținând film neexpus utilizată pentru execuția unei copii.

CARTELA TIP ADEZIV. Cartelă cu apertură având pe recto sau pe verso o bandă adezivă utilizată pentru fixarea unei bucăți de microfilm.

CARTELA TIP ADEZIV RECTO. Cartelă tip adeziv având pe recto partea ei adezivă, orientată spre verso cartelei.

CARTELA TIP ADEZIV VERSO. Cartelă tip adeziv având pe verso banda adezivă cu partea ei adezivă orientată spre recto cartelei.

CARTELA TIP JACHETĂ. Cartelă cu apertură în deschiderea căreia cadrele de imagine sînt inserate între două folii transparente, montate pe fiecare parte a cartelei și care acoperă în întregime deschiderea.

CARTUS. (1) Containerul cu miez unic pentru microfilm în rolă prelucrată, care nu poate fi scos din aparatul de lectură decât după rerularea completă a microfilmului. (2) Containerul de microfise sau benzi de film, destinat a fi introdus în aparatele de lectură.

CASETA. Containerul cu dublu miez pentru microfilm, care poate fi scos din aparatul de lectură fără ca microfilmul să fie complet rulat pe unul din cele două miezuri.

CIM (COMPUTER INPUT MICROFORM-INPUTUL CALCULATORULUI PE MICROFORMAT). Tehnicile și sistemele folosite la utilizarea microformatului ca element de input al calculatorului.

CIMP DE ACOPERIRE. Partea din cadrul microimaginii care se regăsește și în cadrele alăturate și care servește la alipirea copiilor mărite ale microimaginilor respective, în scopul obținerii imaginii complete a originalului.

CIMPUL MICROIMAGINII. Partea din cadrul microimaginii ocupată de microimagine și ale cărei dimensiuni sînt în funcție de formatul originalului și scara de reducere aplicată.

COM (COMPUTER OUTPUT ON MICROFORM (OUTPUT-UL CALCULATORULUI PE MICROFORMAT). Tehnicile și sistemele folosite la înregistrarea output-ului calculatorului pe microformat.

COPIE DE EXPLOATARE. Copie destinată utilizării, distinctă de matrice și de intermediar.

COPIE DE LUCRU. Microformat pozitiv sau negativ realizat după

copie intermediară și utilizat numai pentru lectură.

COPIE DE REFERINȚĂ (COPIE DE ARHIVĂ). Negativ pe film, din prima generație (realizat de pe original) utilizat pentru arhivare.

COPIE INTERMEDIARĂ. Negativ pe microformat, din a doua generație (realizat de pe o copie din prima generație), utilizat pentru obținerea altor copii.

CUVINT ISO. Grupul de caractere ISO de aceeași dimensiune ale căror benzi paralele sînt orientate în direcții diferite.

DENSIMETRU. Aparat pentru verificarea densității optice a microimaginilor, utilizat îndeosebi cînd documentele originale nu sînt omogene.

DENSITATE. Capacitatea imaginii fotografice de a absorbi lumina; gradul de opacitate a filmului.

DENSITATE NETĂ. Diferența între densitatea imaginii și densitatea suportului împreună cu voalul rezultată după prelucrarea recomandată.

DENSITATEA INFORMAȚIEI MICROGRAFICE. Măsura cantității de informații care în mod potențial poate fi stocată într-un microformat, pe o unitate de spațiu, fiind direct proporțională cu scara de reducere.

DIAZO. Emulsie de film fotografic bazată pe sărurile de diazoniu.

DUPLICARE. Realizarea de copii de pe un microformat (pozitiv sau negativ) pe un alt microformat.

DUPLICATOR. Dispozitiv pentru copierea microformatelor.

EDITARE SIMULTANĂ. Editarea de publicații, atît pe hirtie cît și pe microformat.

ELEMENT DE MIRĂ. Element format din două zone compuse din rinduri și din două benzi transversale, dispuse invers una față de cealaltă, în care sînt înscrise corpurile caracterelor din același rînd.

ELEMENTE DE MIRĂ ISO nr. 2. Două grupuri a câte cinci linii paralele, dispuse în unghi drept și separate prin intervale de aceeași grosime și aceeași înălțime.

EXPUNERE. Perioadă de timp în care o suprafață fotosensibilă este supusă influenței unei surse de lumină, echivalează cu expresia timp de expunere sau timp de poză.

FILM (FOTOGRAFIC). Ansamblul format dintr-un suport transparent și flexibil, sub formă de rolă, bandă sau folie, și unul sau mai multe straturi fotosensibile.

FILM ARGENTIC. Filmul al cărui strat fotosensibil este compus din halogenuri de argint în suspensie. După dezvoltare, imaginea este formată din argint metallic.

FILM DE SIGURANȚĂ. Filmul neinflamabil în compoziția căruia intră esteri de celuloză.

FILM DIAZO. Filmul format din unul sau mai multe straturi fotosensibile, în compoziția cărora intră săruri diazoice și componente de cuplare într-un material polimeric. La prelucrare aceste elemente intră în reacție dând imagini formate din coloranți azoici. Culoarea imaginii este în funcție de compoziția sărurilor diazoice și/sau a componentelor de cuplare utilizate. Filmul diazo dă o polaritate identică cu cea a originalului.

FILM POZITIV DIRECT. Filmul argentic care după o prelucrare recomandată dă o imagine a cărei polaritate este identică cu cea a originalului.

FILM VEZICULAR. Filmul format din unul sau mai multe straturi fotosensibile în compoziția cărora intră săruri diazoice într-un material termoplastice. În timpul expunerii aceste săruri sint descompuse și produc microbule care formează o imagine latentă prin prelucrarea la căldură, imagine ce devine vizibilă sub forma bulelor de azot (vezicule). Filmul vezicular dă o polaritate în general opusă celei a originalului.

GENERAȚIA (A UNUI MICROFORMAT). Numărul de generații obținute plecând de la un original.

GENERAȚIE. Etapă în șirul producerilor fotografice succesive pornind de la un original. Prima generație este filmul expus.

GRANULARITATE. Măsura repartiției granulelor pe suprafața unui suport fotografic, după expunere și prelucrare.

GRANULAȚIE. Impresia vizuală de neuniformitate a unei porțiuni dintr-o imagine, care a fost expusă neuniform, datorită repartizării aleatorii a granulelor.

GRANULE. Acumularea de filamente de argint metalic care formează o imagine.

GRILĂ DE REPARTIȚIE. Rețea de linii orizontale și verticale, de obicei nereprezentate, care împart un microformat (în general o microfioșă) în zone denumite cadre de imagine.

HALOGENURĂ DE ARGINT. Emulsie de film cu calități arhivale în compoziția căreia intră argintul și o halogenură de clor, bronz sau iod.

IMAGINE (FOTOGRAFICĂ). Reprezentarea unei informații obținută prin iradiere sau iluminare cu surse de radiație adecvate.

IMAGINE MARTOR. Elementul de control tehnic sau bibliografic al microformatului, care conține date de identificare, simboluri grafice sau mere.

IMAGINE NEGATIVĂ. Imaginea cu elemente grafice luminoase pe

un fond întunecos. Imaginea tonală, este inversă celei a documentului original.

IMAGINE POZITIVĂ. Imaginea cu elemente grafice întunecoase pe un fond luminos. Imaginea tonală este identică celei a documentului original.

IMAGINE TEST. Document de referință cuprinzând: mire, scări centimetrice, elemente de densitate etc. utilizate pentru controlul calității unui sistem micrografic.

INREGISTRARE ORIZONTALĂ.

(1) Orientarea imaginii pe un microfilm astfel încât sensul de lectură să fie paralel cu lungimea filmului pentru limbile cu scriere orizontală și perpendicular pe aceasta pentru limbile cu scriere verticală. (2) Dispunerea imaginilor pe o microfioșă astfel încât prima microimagine să se găsească în colțul din stânga sus al grilei de repartitie, microimaginile următoare succedându-se în rânduri de la stânga la dreapta și de sus în jos.

INREGISTRARE VERTICALĂ

(1) Orientarea imaginii pe un microfilm astfel încât sensul de lectură să fie perpendicular pe lungimea filmului pentru limbile cu scriere orizontală și paralel cu aceasta pentru limbile cu scriere verticală. (2) Dispunerea imaginilor pe o microfioșă astfel încât prima microimagine să se găsească în colțul din stânga sus al grilei de repartitie, microimaginile următoare succedându-se în coloane, de sus în jos și de la stânga la dreapta.

INTERMEDIAR. Copie special prelucrată în vederea obținerii altor copii.

JACHETĂ (DE MICROFILM). Ansamblu plat, transparent și flexibil, constituit dintr-un suport și o folie protectoare suprapusă, cuprinzând o zonă de antel și unul sau mai multe canale în care se introduc microimaginile.

LUMINANȚĂ. Senzația de lumină percepută de un observator așezat în fața ecranului aparatului de citit microcopii.

LUMINATMETRU. Aparat pentru măsurarea luminației ecranului aparatului de citit microcopii. Rezultatele măsurătorilor sint exprimate în candelă/mm².

LUXMETRU. Aparat pentru măsurarea iluminării planșelor camerelor de luat vederi în vederea repartizării uniforme a luminii pe întreaga suprafață a ariei de reproducere. Rezultatele măsurătorilor sint exprimate în lux/mm².

MARCA DE REGĂSIRE. Săgeată, liniuță sau alt semn convențional adiacent cadrului de imagine și destinat regăsirii automatizate a acestuia.

MATRIȚĂ. Microformatul care servește la realizarea de copii sau de intermediari.

MECANISM DE REGĂSIRE. Dispozitiv care permite, sub controlul manual sau automatizat, regăsirea rapidă a oricărei imagini stocate în colecția de microformate. Timpul de regăsire este în funcție de tipul de microformat: pentru microfioșe este de ordinul secundelor, iar pentru microfilme de ordinul zecilor de secundă.

METODĂ CINETICĂ. Metodă de micrografiere în care documentul și filmul se află în mișcare sincronă în timpul expunerii.

METODĂ DUO. Metodă de înregistrare a imaginilor pe fiecare jumătate a lățimii utile a microfilmului prin care expunerile se efectuează mai întâi pe o jumătate a filmului și se continuă pe cealaltă jumătate, în sens invers.

METODĂ DUPLEX. Metodă de înregistrare pe microfilm, printr-o singură expunere, a imaginilor recto și verso ale unui document. Microimaginile apar una lângă alta pe lățimea microfilmului.

METODĂ IMAGINE CU IMAGINE. Metodă de înregistrare în ordine secvențială a imaginilor pe o microfioșă, după o grilă de repartitie prestabilă.

METODĂ SIMPLEX. Metodă de înregistrare a imaginilor, una câte una, în care cadrele de imagine apar pe toată lățimea utilă a microfilmului.

METODĂ STATICĂ. Metodă de micrografiere în care documentul și filmul sint imobile în timpul expunerii.

MICROCOPIE. 1. Reproducere la dimensiuni mult reduse față de acelea ale documentului fotografic, obținută cu ajutorul unui dispozitiv optic. 2. Microformatul obținut prin microcopiere.

MICROCOPIE-MATRICE. — vezi MATRIȚĂ.

MICROCOPIERE. Totalitatea tehnicilor de înregistrare pe microformat a originalelor.

MICROCOPIERE COLECTIVĂ. Cuprinderea într-o singură microimagine a mai multor originale.

MICROCOPIERE PE SEGMENTE. Microcopierea originalelor de format mare, utilizând câmpurile de acoperire.

MICROEDITARE. Producția de micropublicații.

MICROFILM. Microformatul sub formă de rolă sau bandă (formate standard: 16 mm și 35 mm).

MICROFILM ÎN BANDĂ. Bandă de film de 16 mm și 35 mm, păstrată în stare plată, care cuprinde una sau mai multe microcopii.

MICROFILMARE. Vezi MICROGRAFIERE.

MICROFIȘĂ. Microformatul sub formă de foaie dreptunghiulară care cuprinde una sau mai multe microimagini dispuse, în general, după o grilă de repartiție, precum și o zonă de antet, situată de-a lungul părții superioare (format standard 105×148 mm).

MICROFIȘĂ ÎN SEGMENTE. Microfișă obținută prin duplicarea jachetelor cu segmente de microfilm.

MICROFIȘĂ-JACHETĂ. Suport micrografic mixt — microfilm la fotografiere și microfișă la exploatare.

MICROFIȘĂ MONOCADRU. Microfișă de format standard a cărei suprafață este ocupată de un singur cadru.

MICROFIȘĂ OPACĂ (MICRO-OPAC). Microformat pe suport opac, cu informația stocată pe ambele fețe ale fișei (format standard : 76×127 mm).

MICROFIȘĂ TRANSPARENTĂ. Foaie dreptunghiulară de film fotografic conținând microimagini.

MICROFORMAT. Termenul generic pentru orice suport, în mod curent filmul, care conține microimagini.

MICROGRAFIE. Ansamblul de tehnici legate de producerea, prelucrarea și exploatarea microformatelor.

MICROGRAFIERE. Ansamblul operațiilor de producere a microformatelor prin fotografierea originalului.

MICROIMAGINE. Imagine de dimensiuni reduse care trebuie mărită pentru a putea fi citită.

MICROMIRĂ. Documentul — etalon compus din cuvinte ISO sau elemente de miră ISO nr. 2 de dimensiuni reduse, destinat pentru verificarea unor aparate micrografice.

MICROPRINT. Microfișă opacă de dimensiuni mari (format standard : 152×229 mm).

MICROPUBLICAȚIE. Publicația difuzată direct pe microformat.

MICROEDITARE. Reeditarea pe suport microformatic a unor documente publicate de mai multă vreme.

MIRĂ. Documentul-etalon compus din elemente grafice, destinat pentru determinarea rezoluției unui sistem fotografic și a aptitudinii acestuia de a produce imagini lizibile.

MIRĂ ISO nr. 1. Miră constituită din cuvinte ISO grupate într-un mod convențional și eșalonate după seria R 20 a numerelor normale de desemnare printr-o cifră care exprimă dimensiunea caracterelor în sutimi de milimetri.

MIRĂ ISO nr. 2. Miră constituită din elemente de miră ISO nr. 2 grupate într-un mod convențional,

eșalonate după seria R 20 a numerelor normale și numerotate printr-o cifră care exprimă numărul de perechi de linii pe milimetru.

ORIGINAL. Documentul supus micrografierii

PASUL CADRELOR (DE IMAGINE). Distanța dintre punctele omoloage ale celor două cadre de imagine succesive.

PERECHE DE LINII. Ansamblul constituit dintr-o linie neagră și intervalul adiacent de aceeași grosime și aceeași înălțime.

POLARITATE. Sensul de redare a părților luminoase și a părților întunecoase ale unei imagini în raport cu părțile corespunzătoare ale originalului. Când o imagine negativă din prima generație dă o imagine pozitivă în a doua generație are loc o schimbare de polaritate; când o imagine negativă din prima generație dă în a doua generație o imagine negativă, polaritatea se menține.

PRELUCRARE RECOMANDATĂ. Termenul generic care desemnează prelucrarea indicată de producătorul filmului pentru suprafața fotosensibilă utilizată.

1. În cazul filmelor gelatino-argintice se efectuează o serie de operații cuprinzând în principal dezvoltarea, fixarea, spălarea și uscarea.

2. În cazul celorlalte filme argintice și al filmelor veviculară se aplică o prelucrare termică.

3. În cazul filmelor diazo se aplică prelucrarea în mediul alcalin (de exemplu amoniac) sau prelucrarea termică.

PRELUCRARE REVERSIBILĂ. Prelucrarea filmelor gelatino-argintice prin care polaritatea originalului sau a matriței este menținută.

1. Prelucrarea reversibilă completă necesită fie o nouă expunere și o nouă dezvoltare, fie o nouă dezvoltare în prezența unor agenți volatili.

2. Prelucrarea reversibilă incompletă nu necesită o nouă expunere, nici o nouă dezvoltare, rezultând o imagine de durată limitată.

PRINTER. Dispozitiv care realizează copii pe hirtie, direct lizibile, ale microimaginilor mărite.

PUTERE DE REZOLUȚIE. Expresia numerică a rezoluției limitate a unui sistem optic sau fotografic măsurată cu ajutorul unei mire și exprimată în număr de perechi de linii pe mm.

REPARTIȚIE. Distribuirea cadrelor de imagine pe un microformat.

REZOLUȚIE. (1) Aptitudinea unui sistem fotografic (echipament optic, suprafața sensibilă și prelucrare) de a înregistra detalii fine.

(2) Aptitudinea unui sistem optic de a reda detalii fine.

SARCINĂ. Elemente de control tehnic sau bibliografic înregistrate pe un cadru de film precedind sau urmînd documentul microstocat.

SARCINĂ BIBLIOGRAFICĂ. Elemente necesare identificării lucrării microstocate: autor, titlu, data publicării, observații privind starea fizică a originalului etc.

SARJOR. Container etanș la lumină utilizat în echipamentele micrografice pentru încărcarea și descărcarea materialului fotosensibil.

SCARĂ DE MĂRIRE. Raportul dintre dimensiunile unei copii mărite și dimensiunile corespunzătoare ale microimaginii. Scara de mărire se exprimă sub forma x/n (de exemplu, $x/24$).

SCARĂ DE REDUCERE. Raportul dintre dimensiunile unei microimagini și dimensiunile corespunzătoare ale originalului. Scara de reducere se exprimă sub forma $1/n$ (de exemplu, $1/2$).

SISTEM CIM. Dispozitivele, tehnicile și sistemele folosite la utilizarea microformatului ca purtător de informații la intrare pe calculator.

SISTEM COM. Dispozitivele, tehnicile și sistemele folosite la înregistrarea ieșirilor de pe calculator pe microformat.

SISTEM MICROGRAFIC. Sistemul de informare care folosește microformatul ca purtător general de informații. Componentele sistemului sînt: producția, stocarea, distribuția, regăsirea și afișarea.

TEST DE CLARITATE. Proiecția standard a microformatului compusă din mai multe serii de linii verticale și orizontale, divers spațiate.

TRANSFORMARE INPUT. Modificarea optică a imaginii reale a obiectului (la o anumită scară de reducere) și înregistrarea acesteia pe un film sau material opac.

TRANSFORMARE OUTPUT. Modificarea optică a microimaginii (la o anumită scară de mărire) la o dimensiune convenabilă direct lizibilă, pentru beneficiar.

ULTRAFIȘĂ. Microfișă realizată la o scară de reducere de peste $1/100$.

ULTRAMICROFIȘĂ. Vezi ULTRAFIȘĂ.

VALOAREA VOALULUI. Diferența dintre densitatea suportului împreună cu voalul și densitatea suportului luat separat.

VOAL. Densitatea fotografică accidentală.

Biblioteca, instrument de formare a specialiștilor

Biblioteca reprezintă sau ar trebui să constituie un instrument esențial de muncă și de pregătire pentru tineretul universitar. Frecventarea bibliotecii de către studenți nu este doar o opțiune pentru un anumit mijloc de studiu, ci o condiție fundamentală de formare a viitorului specialist. Cercetări efectuate pe studenți relevă cu claritate dificultățile întâmpinate de aceștia în cunoașterea și asimilarea informației deoarece le lipsește deprinderile în acest domeniu. O cercetare realizată în cadrul Centrului de cercetări pentru problemele tineretului pe aproximativ 850 studenți din toate centrele universitare și din toate profilele de învățământ subliniază concluzia conform căreia o parte însemnată dintre viitorii specialiști nu au deprinderi de a lucra în bibliotecă, de a utiliza biblioteca printr instrumentele de muncă intelectuală.

Cunoașterea pe baze științifice a relației dintre bibliotecă și studenți contribuie la cunoașterea atitudinilor, comportamentelor, ca și a stării reale din rîndul studenților. Orice efort oricât de modest în acest sens este demn, nu încapă nici o îndoială, de a fi remarcat și apreciat ca atare. Iată de ce stăruim asupra investigației întreprinse de un colectiv al Bibliotecii Institutului Politehnic din București*, cea mai mare instituție de acest fel din rîndul celor ce aparțin institutelor de învățământ superior din țara noastră.

Lucrarea se întemeiază pe datele recoltate prin intermediul unui chestionar. Intenția autorilor este clară: renunțarea la analize impresioniste în legătură cu rolul bibliotecii asupra linieretului studentesc. Se dorește sondarea opiniei, atitudinilor, opțiunilor beneficiarului principal care este cititorul student. Așa cum se menționează în capitolul **Studentul și lectura**, redactat de George Anca, chestionarele au fost completate numai de către cei care frecventează biblioteca (1000 de subiecți). Avem de-a face deci cu opinii ale unor oameni care din diverse motive utilizează biblioteca drept instrument de pregătire și informare. Este investigat cititorul real așa cum apare în multiplele ipoteze în raporturile cu biblioteca, urmărindu-se optimizarea activi-

tății acesteia pornind de la datele cercetării.

Fără a intra în toate detaliile metodologice și teoretice implicate în cercetare, deși o dezbateră pe această temă ar fi deosebit de utilă, desprindem câteva dintre concluziile ei mai importante.

Rezultă din cercetare importanța acordată de o parte dintre studenții bibliotecii în procesul lor de formare ca intelectuali. Prin fondul de carte și reviste, biblioteca reprezintă pentru ei sursa de informație suplimentară față de curs. În ce sens biblioteca răspunde nevoii de largire a orizontului informațional? Din răspunsurile oferite de studenții investigați (vezi raportul semnat de Virgil Caraba) reiese următoarea structură a interesului lor pentru bibliotecă: completarea cunoștințelor predate la curs, înțelegerea și clarificarea unor teme, aprofundarea cunoștințelor predate, deschiderea către noutate, actualitate, oferirea de rețete practice, aplicative, fixarea și asimilarea cunoștințelor, exersarea în activitatea de documentare. După cum se poate observa, un avantaj destul de cuprinzător, expresie a varietății intereselor și trebuințelor studenților. Merită să consemnăm ponderea foarte mică a exersării în documentare (3,20 la sută), pentru că se confirmă și cu acest prilej atenția unei părți mici dintre studenți față de această activitate pe care o apreciem ca decisivă pentru munca intelectuală. Se dovedește că studenții nu văd în bibliotecă în primul rînd un instrument de formare a deprinderilor de informare și documentare, de unde explicația pentru dificultățile întâmpinate de studenți, dar și de către unii intelectuali în obținerea informației utile, a sursei celei mai adecvate etc. Aceasta nu înseamnă neîndeplinirea rolului cel puțin parțial indicat în cercetare. Biblioteca reprezintă un factor important de formare, ea este complementară procesului de învățământ.

În același context, menționăm și concluziile referitoare la dificultă-

tățile întâmpinate de studenți în raporturile lor cu biblioteca. Reținem mai întâi numărul destul de mare de studenți care se declară mulțumiți, ceea ce poate exprima existența unui serviciu ireproșabil sau un anumit conformism detectabil, de altfel, mai ales în anii mici. Cît privește dificultățile, acestea sînt delimitate de autor în deficiențe de organizare, aspecte legate de încărcarea programului universitar, greutățile legate de distanța de locuință a bibliotecii. Aceste categorii de dificultăți sînt în general bine cunoscute. Este însă de reținut o idee formulată în cadrul acestui capitol, redactat de Ion Mănzat, referitoare la criza de timp a studentului, o problemă mult discutată în rîndul specialiștilor și anume „Tînărul student trebuie să învețe, să se afirme ca stăpînul propriului său timp și nu ca robul timpului altora” (p. 40).

Interesante sînt datele referitoare la numărul de cărți citite în medie săptămînal la bibliotecă. Proporția cea mai mare de studenți este cea care citește relativ puține cărți. Pentru această categorie de subiecți, utilizarea bibliotecii are drept motivație nu atît pentru studiul cărților existente în fondul acestei instituții, cît pentru învățarea cursului, biblioteca fiind mai mult un spațiu pentru studiu. Nu emitem o judecată de valoare cu privire la această concluzie deoarece apreciem că, tot atît de important ca lectura, este și spațiul de studiu oferit de bibliotecă.

Cum văd studenții pe bibliotecari? Cercetarea menționată oferă câteva concluzii interesante ce ar putea constitui obiectul unor meditații dar și al unor dezbateri asupra rolului acestei profesii în educarea tinerei generații. Dintre însușirile indicate de un mare număr de subiecți reținem: amabilitatea, competența profesională cu deosebire în ceea ce privește cunoașterea fondului de carte, calm, răbdare, cultură generală, documentat. Așadar, viitorii specialiști pretind de la bibliotecari o bună pregătire profesională, caracteristici personale cognitive, trăsături temperamentale, atitudini relaționale.

Pe bună dreptate, autorii capitolului — Stroe Marcuș și Doina Săucan — evidențiază calitatea esențială pentru bibliotecarul ce lucrează într-o bibliotecă de învățământ superior, capacitatea de îndrumare. Investigația relevă că aproape o treime dintre studenții testați nu au primit indicații cu privire la munca în bibliotecă, pondere considerată ca fiind mare, părere pe care o împărtășim și noi. Într-adevăr, una dintre com-

* **Studentul și biblioteca.** Optimizarea activităților cu studenții în bibliotecile din Institutul Politehnic București. Buc., 1986. 89 p multe gr.

petențele principale ale bibliotecarului integrat în biblioteca universitară, îndrumarea, nu este exercitată asupra tuturor studenților, situație cu atât mai acută cu cât este știut că mulți studenți nu dispun de deprinderi în ceea ce privește utilizarea bibliotecii. Adăugăm la acestea și faptul că dintre cei care au primit îndrumări, mai mult de jumătate au fost îndrumați de cadrele didactice, iar 45 la sută de către bibliotecari. Merită să reținem că doar 1 la sută dintre subiecți au consultat ghidul bibliotecii. Acestea sînt opinii ce urmează a fi adincite prin noi cercetări, însă ele reprezintă un indicator, fie el și subiectiv, al atitudinii studenților față de bibliotecar. Întărește această teză și propunerile formulate în legătură cu îndrumarea. Mare parte dintre sugestiile vizează îndrumările bibliografice, recomandarea unor lucrări complementare, prezentări de cărți, cunoașterea de către bibliotecar a conținutului cărților, orientarea studenților, cu deosebire a celor din anii mici etc. Sînt cerințe firești din partea studenților față de bibliotecari în special, așa cum just se remarcă în lucrare, cu privire la elementele calitative, de conținut ale documentării. Ultimul capitol redactat de Stroe Marcus, Lăcrămioara Blascioc și Doina Săucan, întregeste imaginea despre aspirațiile studenților față de bibliotecă.

Am insistat numai asupra unora dintre concluziile și ideile reieșite din cercetarea efectuată de un colectiv al Bibliotecii Institutului Politehnic București. Se pot face observații critice, am putea exprima rezerve față de unele date, după cum exigențele noastre ar fi dorit o interpretare mai adincită a datelor. Cunoșcînd toate avaturile unei acțiuni de genul celei întreprinse de colectivul politehnicii bucureștene înțelegem greutățile împlinite în recoltarea și prelucrarea datelor, deși extrem de utilă ar fi fost analiza pe indicatori (sex, facultate, origine socială etc.). Avînd în vedere cum se cuvine acest raport de cercetare, nu ne rămîne decît să-i îndemnăm pe autori să aprofundeze tema, iar pe colegii de la celelalte biblioteci universitare să realizeze și ei asemenea investigații utile pentru optimizarea activității lor.

dr. Constantin SCHIFIRNEȚ

O contribuție remarcabilă

Emil Pinteș, *Boabe de griu. Revistă ilustrată de cultură. 1930—1935. Indice bibliografic adnotat Studiul introductiv de Melania*

Pinteș, Cluj-Napoca, 1986, XXIV + 364 p. (Biblioteca Filialei Cluj-Napoca a Academiei R. S. României).

Elaborat cu scopul conservării colecțiilor acestui periodic, dar și pentru o valorificare superioară a materialului publicat aici, acest indice bibliografic adnotat se vrea și un omagiu adus redactorului acestuia Emanoil Bucuța, a cărui formație intelectuală și preocupările sale diverse au determinat profilul enciclopedic al acestei publicații (moderne în conținut și aspect, cu largă circulație în țară și străinătate), de la a cărui naștere (27 iunie 1887) se împlinesc o sută de ani. De aceea, semnatara **Studiului introductiv** (p. V—XVI), prezentînd obiectul cercetării printr-o analiză pertinentă a acestei publicații în peisajul revuistic românesc, încearcă și un succent portret (27 iunie 1887) se împlinesc o sută de ani. De aceea, semnatara **Studiului introductiv** (p. V—XVI), prezentînd obiectul cercetării printr-o analiză pertinentă a acestei publicații în peisajul revuistic românesc, încearcă și un succent portret (27 iunie 1887) se împlinesc o meni altul cartea tipărită îngrijit, în general cartea ca instrument esențial de civilizație, Emanoil Bucuța a fost unul dintre fruntașii bibliologiei, bibliocronomiei și bibliografiei românești. A condus, împreună cu Perpessicius, **Buletinul cărții** (1923—1924), publicația cu cea mai completă bibliografie a depozitului legal din România. A militat pentru înființarea unei școli de bibliotecari [1]; de asemenea pentru întărirea bibliotecilor populare și publice de pe întreg cuprinsul țării. Socește bibliotecă drept memoria omenirii" (p. XII).

Cantărilor să fie „cît mai analitic în clădirea studiilor, articolelor, însemnărilor, cronicilor, recenziilor, ...pentru că specialistul să se poată orienta în întregul indice rapid și cu folos" (p. XIX), autorul clasează materialul publicat în paginile acestei reviste în două părți, fiecare din ele, în funcție de conținut, avînd capitole și subcapitole în cadrul cărora s-a făcut aranjarea alfabetică sau cronologică, după variația problemelor. Remarcăm mîgala și atenția de care a dat dovadă indexatorul în descrierile bibliografice făcute (conform normelor uzuale), în adnotările concise (pentru precizarea conținutului materialului respectiv), precum și în sistemul de corelare a descrierilor din partea I (TEXT) cu cele din partea a II-a (ICONOGRAFIE)

Urmărind structura acestei bibliografii, vom observa că cele 2036 referințe ce urmează după **Prefața sentimentală** (p. III—IV), **Studiul introductiv. Note explicative** (p. XIX—XX) unde autorul își prezintă concepția și principiile după care s-a călăuzit în alcătuirea lucrării, **Redacția și administrarea revistei**, **Cronologia și tiraj**, sînt grupate astfel: Partea I. TEXT (729 refe-

rințe = 36 la sută din lucrare); **LITERATURA** (103 titluri = 15 la sută din partea I); **de din română** (48 titluri, unele semnate de L. Rebreanu, Agârbiceanu, Gib Mihăescu, Galaction, I. A. Basarabescu), **maghiară din România** (8), **germană din România** (4), **universală** (43), fiecare subcapitol avînd ca secțiuni: **Proză**, **Istorie** și **critică literară**, iar în cadrul acestora: a) **Probleme generale**, b) **Scritori** (A—Z); **FILOLOGIE. LINGVISTICA** (6 titluri din care 4 despre Muzeul Limbii Române din Cluj și lucrările de interes național elaborate aici: **Dicționarul limbii române** și **Atlasul lingvistic român**, ca și despre „Dacoromania” — buletinul acestuia); **ARTA** (127 referințe = 18 la sută); **Arte plastice și decorative**: a) **Probleme generale**, b) **Muzee. Pinacoteci. Colecții (Studii)**, c) **Artași** (A—Z), d) **Expoziții plastice colective** (Cronici și însemnări), e) **Expoziții românești organizate în străinătate**, f) **Expoziții străine organizate în România**; **Teatru**: a) **Probleme generale**, b) **Teatre Naționale din România**, c) **Trupe străine**, d) **Teatru de păpuși**; **Muzică** (Studii și articole, Însemnări, Cronici și recenzii); **Cinema**; **ETNOGRAFIE, ARTA POPULARĂ, FOLCLORISTICA**; **CULTURĂ** (198 titluri = 28 la sută); **Cultura românească**: **Probleme generale**, **Instituții de cultură** (așezăminte, organizații, palate culturale, muzee), **Monumente cultural-istorice** și de artă, **Vestigii cultural-istorice românești din alte țări**, **Carte. Editură, Tipografie** (studii despre tipografie: **Honterus** din Brașov, **tipografia românească din Buda** etc.), **Bibliotecă**: a) **Probleme generale** (despre secția bibliologică din cadrul Institutului Social-Român, **Bibliografie și bibliografi**, **Biblioteca — memoria omenirii**, **Biblioteca în România**, **Biblioteci populare**, **Școala de bibliotecari**. Cum se string și se păstrează cărțile, **Cartea organizată**, **Cartea colectivă**), b) **Biblioteci românești**. **Academia Română și Biblioteca ei**. **Biblioteca V. A. Urechia**, **Biblioteca Astra — Brașov**, **O bibliotecă de școlari**, **Biblioteci vechi românești**, **Biblioteca Telekiană din Tg.-Mureș**, **Biblioteca I. C. Brătianu**, **Biblioteca Universitară din Iași**, **Biblioteca Universitară din Cluj**, **Biblioteca Centrală Blaj**, **Biblioteca Universitară Cernăuți** etc.); **Expoziții culturale**, **Legături cu alte țări**, **România din alte țări**, **Mărturii străine despre România**, **Radiofonie**. **Publicitate**; **Cultura universală**; **EDUCAȚIE, ÎNVĂȚĂMINT** (49 titluri); **Probleme generale**, **Istoricul școlilor românești (Studii)**, **Educația poporului în alte țări**; **ISTORIE** (28 titluri): a) **României**; **POLITICA**

(6); PROBLEME RELIGIOASE (4); PROBLEME SOCIALE, SOCIOLOGICE (45); ECONOMIE, TEHNICA (3); ȘTIINȚE ALE NATURII (17); GEOGRAFIE (26); TURISM (17); ED. FIZICĂ, SPORT (20); ISTORIA PREȘII („Neamul românesc”, „Gîndirea”, „Gînd românesc”, „Convorbiri literare”, „Monitorul oficial” etc.) și REVISTA REVISTELOR (40); REDACȚIONALE (4); SUMARE ANUALE (5);

Partea II. ICONOGRAFIE (1.306 referințe = 63 la sută din bibliografie): REPRODUCERI DE ARTĂ: PICTURĂ (251 titluri = 20 la sută din partea II): 1. pictură de șevalet (din România, universală, nesemnată), 2. Miniatură, 3 murală (laică, bisericească), 4. pe sticlă, 5. rupestră; **Acuarelă** (din România, universală); **Grafică**. **Desen**. **Xilografie**. **Gravură**. **Stampă**. **Litografie** (Grafică din România, Grafică universală, Grafică nesemnată); **Ilustrații de texte literare**: **Afiș** (din România, străin, nesemnă); **Scenografie**; **Sculptură** (din România, universală, nesemnată); **Ceramică**; **Textile**. **Tapiserie**; **Arte decorative**; **Sigilografie**. **Heraldică**. **Numismatică**. **Medalistică** etc.; **Artă religioasă** (icoane, iconostase, altare, obiecte de cult); **Săli de muzee**, **Colecții și Expoziții de artă**; **Arhitectură**: a. Clădiri și monumente istorice din România, b. Clădiri și monumente istorice din alte țări; **Facsimile**: 1. Manuscrise, 2. Tipărituri (coperte, foi de titlu, pagini, foi volante, diplome); **Hărți**; **Pellicula de film**; **Fotografie** (425 = 34 la sută din partea a II-a); **Personalii** (252 = 20 la sută): 1. Fotografii românești (a. Persoane române individuale, b. Persoane române în grup), 2. Fotografii străine (a. Persoane străine individuale, b. Persoane străine în grup) și **Generalii** (173 titluri = 14 la sută din partea a II-a): 1. Imagini din România, 2. Imagini din alte țări.

De observat că sumarul acestui indice bibliografic relevă varietatea tematică a materialelor publicate în această revistă de înaltă înținută (cu titlul sugestiv-simbol al prosperității), care a încercat să cuprindă în paginile sale cele mai importante fapte de cultură și artă pentru a-și orienta cititorii asupra unor domenii diverse. Așa, prin intermediul unor colaboratori de prestigiu, revista popularizează istoricul și activitatea a numeroase instituții de cultură și artă care au sprijinit formarea și desăvîșirea statului românesc modern: Academia Română, Astra, Teatrele Naționale, Bibliotecile Universitare, Liga Culturală etc. Alte aspecte culturale sînt surprinse în cele 276

cronici cu tematică variată, semnate de Em. Bucuța.

Pentru sporirea gradului de eficiență în ce privește orientarea rapidă în materialul publicat în paginile acestei reviste, lucrarea a fost întregită cu un util sistem de indici (1. general de nume, 2. geografic, 3. de instituții, asociații, societăți, organizații, colecții, monumente istorice și arhitectonice etc.) avînd ca elemente de referință numărul de ordine al descrierilor din corpul volumului (cifrele subliniate trimițînd la calitatea de autor și la prezntarea amplă a unei instituții etc., iar cele nesubliniate, la citate). Pentru indicele de nume am menționa că se face o trimitere gresită de la **Lacea, Constantin** (filolog) la poziția 1714 unde găsim informații despre **Lacea, Vasile** (gospodar român)...

Cu toată clararea minuțioasă a materialului în bibliografie, un indice de subiecte ar fi mărit capacitatea informațională a lucrării pentru cercetările tematice.

Elisabeta FAICIUC

Formația — sistemul acțiunilor de formare

Cercetarea contemporană a acțiunii de formare și dezvoltare a omului tinde, paralel cu extensia zonei de investigație, și spre reînnoirea conceptelor educației. Nevoia este resimțită mai ales pentru a depăși conceptual vechea viziune asupra educației ca activitate posibil de desfășurat doar în prima parte a vieții omului. O direcție rodnică în acest sens pare a fi studiul sistemic al acțiunilor de formare înțeles atît ca demers metodologic global, cuprinzînd educația omului pe parcursul întregii vieți, cît și ca analiză secvențială a diferitelor structuri și nivele care alcătuiesc sistemul de educație.

Ideile de mai sus sînt și premisele de la care pleacă J. Berbaum în lucrarea sa despre studiul sistemic al acțiunilor de formare. Cum este și firesc, abordarea temei pleacă de la recunoașterea dificultății definirii acțiunii de formare ca obiect de studiu al științelor educației, existînd o mare varietate de termeni utilizați în înțelegerea unui astfel de fenomen uman și care au adesea conotații diferite: educație, învățămînt, instrucție, învățare, formare etc. Mai mult, nu există o corespondență riguroasă determinată între denumirea faptelor, publicul vizat (elevi, studenți, adulți etc.), finalitățile esențiale și strategia de acțiune corespunzătoare. Astfel, se vorbește de educație înțelegîndu-se cel mai adesea ca acțiune cu referire la

lineri, iar dacă se vorbește de educație ca acțiune referitoare la adulți se utilizează termenul-formare, învățămîntul, învățarea, instrucția fiind concepte subordonate. Diferențele par a avea și alte semnificații: educația e înțeleasă adesea ca acțiune pe termen lung, puțin delimitată în timp, cu obiective neexplicate îndeajuns, în vreme ce formarea lor presupune o intervenție limitată în timp, cu obiective bine determinate.

Analizînd conținutul acestor concepte J. Berbaum reliefează nevoia de a gândi întreaga activitate educativă ca un sistem de acțiuni formative. Acestea sînt înțelese atît ca proces cit și ca produs prin care se parcurge trecerea de la obiective, la a ști, a ști să faci și a ști să fii într-un mod nou, mai dezvoltat, în progres față de starea anterioară. Desigur, informarea, instrucția joacă un rol esențial în formare și e dificil să faci dihotomii precise. Totuși, formarea stă sub semnul elementelor de transformare, semnificînd schimbările produse într-un timp dat, cu participarea celui ce se formează și a celui ce formează.

Viziunea nouă care intervine constă în a gândi domeniul științelor educației ca studiu al acțiunii de formare, considerată drept element fundamental.

Acțiunea de formare este ea însăși, în viziunea autorului, ceva complex, conținînd un ansamblu de conduite, de interacțiuni între cel ce se formează și cei ce formează, între cererea de formare și conținuturile, metodele și mijloacele de formare. Ea se derulează într-un context dat, o organizare materială și un ansamblu de reguli impuse de cererea de formare.

Cercetînd diferitele modele de analiză sistemică a învățămîntului (P.H. Coombs, L. Gémînard, R.A. Kaufman etc.), J. Berbaum dă o extensie mare demersului — determinarea nevoilor de formare, analiza misiunii, funcției, sarcinii, metodelor și mijloacelor intervenite în acțiunea formativă. Aceasta permite și studiul evoluției sistemului de acțiuni pe baza căruia se pot construi modele de complexe de funcționare a procesului de transformări, așteptate sau realizate. Studiul sistemic își relevă astfel, în acest context, superioritatea față de alte metode de analiză, deoarece modelele prin care putem exprima realitatea educativă sînt mult mai complexe, luînd în considerație un număr sporit de variabile.

N. VINȚANU

* J. Berbaum, Etude systématique des actions de formation, PUF, Paris, 1982.

Secția pentru publicații seriale a IFLA a elaborat un document (Ocașional paper nr. 11) în cadrul Programului Controlului Bibliografic Universal (CBU), document care reprezintă de fapt o dare de seamă asupra stadiului de dezvoltare a cataioagelor colective pentru seriile dintre-o serie de țări. Cataioagele colective de seriile sînt examinate ca instrumente de informare a beneficiarilor în ce privește instituția sau biblioteca ce deține respectivul serial și numărul de exemplare în care se află titlul. Standardizarea descrierii bibliografice dar și a descrierii fiecărui titlu aflat în colecție este considerată absolut necesară ca determinînd uniformizarea în domeniu. Documentul redactat de Secția pentru publicații seriale are ca obiective: analizarea, la nivel național și internațional, a colecțiilor de seriile aflate în biblioteci și alte organisme (instituții); planificarea direcțiilor politicii de completare a fondurilor; punerea la dispoziția lui ISO TC 46 a unui material de lucru care să servească la elaborarea unui nou standard privind colecțiile de seriile.

Din : IFLA Journal, München, 12, nr. 3, 1986.

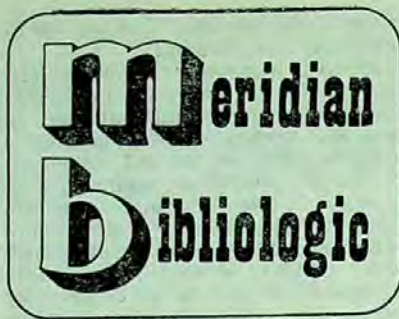
Secția de clasificare și catalogare pe subiect din cadrul Diviziei Controlului bibliografic al IFLA și-a schimbat denumirea în Secția de clasificare și indexare. Reuniunea din 26-27 august 1986 de la Tokio a dezbătut probleme legate de „Direcțiile clasificării în Japonia”, „Profilul catalogării și clasificării pe subiect în China”, „Noua ediție medie internațională a CZU, text englez. Prezentare”, „Clasificarea în sistemele on line: cercetări și progrese”.

Din : Internațional classification, Frankfurt an Main, 13, nr. 2, 1986.

Divizia pentru controlul bibliografic și Secția de catalogare din cadrul IFLA au desemnat un grup de lucru care să elaboreze, în conformitate cu recomandările Conferinței internaționale asupra catalogării la sursă (CIP — Cataloguing — in — publication), Ottawa 1982, modele de standarde pentru standardele naționale CIP. Cele două organisme au redactat un material „Raport și recomandări” (1984) pe baza căruia țările membre au fost solicitate să-și expună punctele de vedere (în cursul anului 1985/1986)

Din : International cataloguing London, 15, nr. 1, ian-mai 1986.

Sub egida ISO a apărut „KWIC index of international standards” în care sînt reflectate standardele in-

ternaționale în vigoare, circa 9 000 de documente elaborate de 29 de organizații internaționale. Se preconizează reeditarea publicației la fiecare doi ani.

Din : IFLA Journal, München, 11, nr. 3, 1985.

Editura Saur (München) a publicat „Anuarul organizațiilor internaționale (Yearbook of international organizations) pentru anul 1985/1986. În cele patru volume ce însumează 5 400 de pagini sînt cuprinse informații referitoare la 27 000 de organizații ordonate alfabetic, geografic (țările în care se află organizații centrale), pe domenii (după disciplinele în care activează aceste organizații) și pe subiecte. Volumul patru se intitulă „Enciclopedia problemelor mondiale și ale potențialului uman” și cuprinde 4 500 de probleme considerate de ONU ca fiind cele mai importante (printre care analfabetismul, foamea, naționalități colocoșitoare, șomajul, drepturile omului etc.).

In : Bibliotekarz, Poznan, 53, nr. 7-8, 1986.

Catalogul titlurilor prescurtate de incunabule (ISTS) aflat în curs de elaborare la British Library cuprinde două cataloage colective naționale din S.U.A. și Italia („Third census of incunabula in American libraries”; „Indice generale degli incunaboli delle biblioteche d'Italia). Se preconizează ca aceste cataloage să fie completate cu descrierile bibliografice ale incunabulelor aflate în toate bibliotecile lumii. Baza de date primite deja de la multe biblioteci naționale cuprinde 18 000 de înregistrări.

Din : Sovetskaja bibliografija, Moscova, nr. 1, 1987.

O bibliografie internațională privind dreptul la imprumul public (Public Lending Right: an international bibliography) reprezintă una dintre cele mai controversate

publicații din domeniul drepturilor intelectuale. Prezenta bibliografie acoperă perioada 1951-1984 și include 413 referințe de cărți, articole, rapoarte, legi emise de guverne din Australia, Canada, Olanda, Noua Zeelandă, Africa de Sud, Scandinavia, SUA, Marea Britanie și R. F. Germania.

Din : IFLA Journal, München, 12, nr. 3, 1986.

O nouă publicație a Asociației bibliotecarilor polonezi semnată de Jadwiga Kolodziejka intitulată „Între teoria și practica bibliotecară” (Miedzy teoria a praktyka bibliotekarska), a apărut la Varșovia în anul 1986. Este un manual adresat cursanților Centrului de stat pentru pregătirea bibliotecarilor, celor de la cursurile postuniversitare de informare științifică și candidaților pentru învățămîntul superior de bibliotonomie. Volumul cuprinde o selecție de probleme din domeniul științei bibliotecarice, conducerii și administrației bibliotecii, norme și reguli internaționale, noțiuni și principii de constituire a fondurilor de bibliotecă etc.

In : Bibliotekarz, Poznan, 53, nr. 9, 1986.

Din inițiativa conducerii politice și administrative a orașului și voievodatului Wrocław în capitala Sileziei Inferioare se va construi o bibliotecă științifică care este menită să satisfacă cererea de informare a tuturor cercetătorilor științifici și studenților din această zonă. Lucrările sînt patronate de Colegiul rectorilor institutelor de învățămînt superior din orașul Wrocław.

In : Bibliotekarz, Poznan, 53, nr. 7-8, 1986.

Începînd cu 1 ianuarie 1986, în R.D.G., s-a trecut la folosirea I.S.B.N.-ului. Agenția ISBN a fost creată în cadrul Bibliotecii germane din Leipzig (Serviciul Depozitul Legal). Înaintea introducerii ISBN a fost adoptat standardul național TGL 37 115 „Numărul internațional standard pentru cărți”. Biblioteca germană împreună cu Institutul central pentru informare și documentare (ZIID) a elaborat „Explicațiile și indicațiile referitoare la folosirea ISSN conform Standardului TGL 37 115”.

Din : Zentralblatt für Bibliothekswesen, Leipzig, nr. 11, 1985.

Rubrică realizată cu concursul Serviciului de Documentare în Cultură al B.C.S.

СОДЕРЖАНИЕ

Ион Стойка: Библиотека и общество	1
Эмил Влад: Роль специализированных библиотек в контексте современной эффективной революции	2
Константин Мэлинаш: Смотреть сквозь призму экономической эффективности	4
Вирджил Барбу: Активный фактор в повышении профессиональной квалификации и экономической эффективности	5
Елена Попарад-Манто: Новая аграрная революция и подготовка рабочей силы	6
А. Иован: Роль научно-технической информации в модернизации сельского хозяйства	7
Марчел Чоркан: Публичная библиотека — лаборатория стимулирования изобретательности	8
Михай Никулеску: Библиотека и нынешние требования информирования	10
ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЙ ДИАЛОГ	
Георге Пэтрашку: Некоторые аспекты культурной отдачи библиотеки; Думитру Аилоае: Скоординированная индексация для грампластинок; Драгна Барон и Вера Влад: Внедрение автоматической обработки в документальное информирование; Элиза Роман: Профессия библиотекаря под знаком обновлений	12—18
ЗАПИСНАЯ КНИЖКА	
	19—23
КОНСУЛЬТАЦИИ	
	24—28
КАРТОТЕКА	
	29—31
БИБЛИОЛОГИЧЕСКИЙ МЕРИДИАН	
	32

SOMMAIRE

Ion Stoica: <i>Bibliothèque et société</i>	1
Emil Vlad: <i>Le rôle des bibliothèques spécialisées dans le contexte de la révolution technique et scientifique</i>	2
Constantin Mălinaş: <i>Voir à travers le prisme de l'efficience économique</i>	4
Virgil Barbu: <i>Facteur actif dans l'élevation de la qualification professionnelle et de l'efficience économique.</i>	5
Elena Poparad-Mantho: <i>La nouvelle révolution agraire et la formation de la main d'oeuvre.</i>	6
A. Iovan: <i>Le rôle de l'information technique et scientifique dans la modernisation de l'agriculture.</i>	7
Marcel Ciorean: <i>La bibliothèque publique — laboratoire de stimulation de l'inventivité.</i>	8
Mihai Niculescu: <i>La bibliothèque et les exigences contemporaines de l'information.</i>	10
DIALOGUE PROFESSIONNEL	
Gheorghe Pătraşcu: <i>Quelques aspects du rendement culturel de la bibliothèque;</i> Dumitru Ailoaie: <i>Inderation coordonnée pour les disques de phonographe;</i> Dragna Beron și Vera Vlad: <i>L'introduction de l'automatisation dans l'information documentaire;</i> Eliza Roman: <i>La profession de bibliothécaire sous le signe des transformations.</i>	12—18
AGENDA	19—23
CONSULTATIONS	24—28
ANALYSES	29—31
MÉRIDIEN BIBLIOLIQUE	32

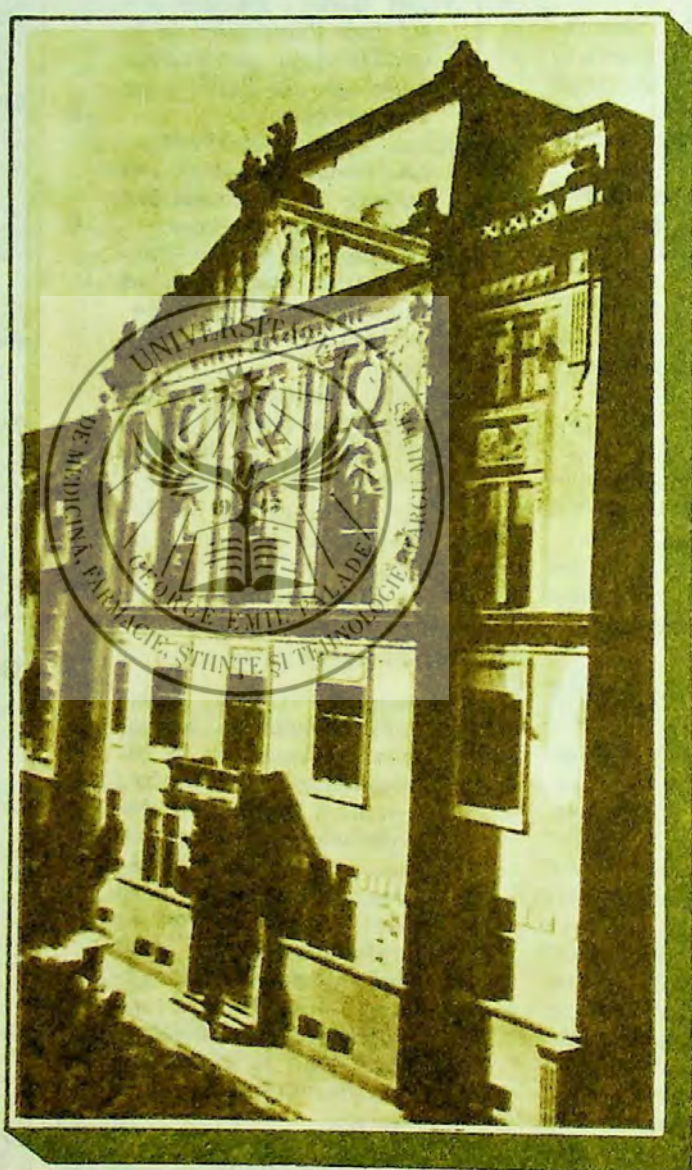
CONTENTS

Ion Stoica: <i>Library and Society</i>	1
Emil Vlad: <i>The Role of Specialist Libraries in the Ongoing Techno-Scientific Revolution</i>	2
Constantin Mălinaş: <i>Looking through the Lens of Economic Efficiency</i>	4
Virgil Barbu: <i>An Active Factor of Enhancing Professional Training and Economic Efficiency</i>	5
Elena Poparad-Mantho: <i>The New Agrarian Revolution and Labour Force Training</i>	6
A. Iovan: <i>The Role of Techno-Scientific Information in Updating Agriculture</i>	7
Marcel Ciorean: <i>Public Library — as a Stimulator of Creativity</i>	8
Mihai Niculescu: <i>Libraries and the Present Informational Requirements</i>	10
PROFESSIONAL DIALOGUE	
Gheorghe Pătraşcu: <i>Aspects of Library Cultural Output;</i> Dumitru Ailoaie: <i>Coordinate Indexing of Records;</i> Dragna Baron and Vera Vlad: <i>Automated Data processing in Documentary Information;</i> Eliza Roman: <i>The Librarian's Profession on the Upgarde</i>	12—18
DIARY	
	24—28
CONSULTATIONS	
	29—31
CARD INDEX	
	32
BIBLIOLOGY AROUND THE WORLD	
	32

biblioteca

biblioteca
biblioteca
biblioteca

Coperta I
Casa cărții din Tulcea
Coperta IV
Biblioteca Astra din Sibiu

biblioteca
biblioteca
biblioteca

biblioteca

Prețul: 5 lei exemplarul